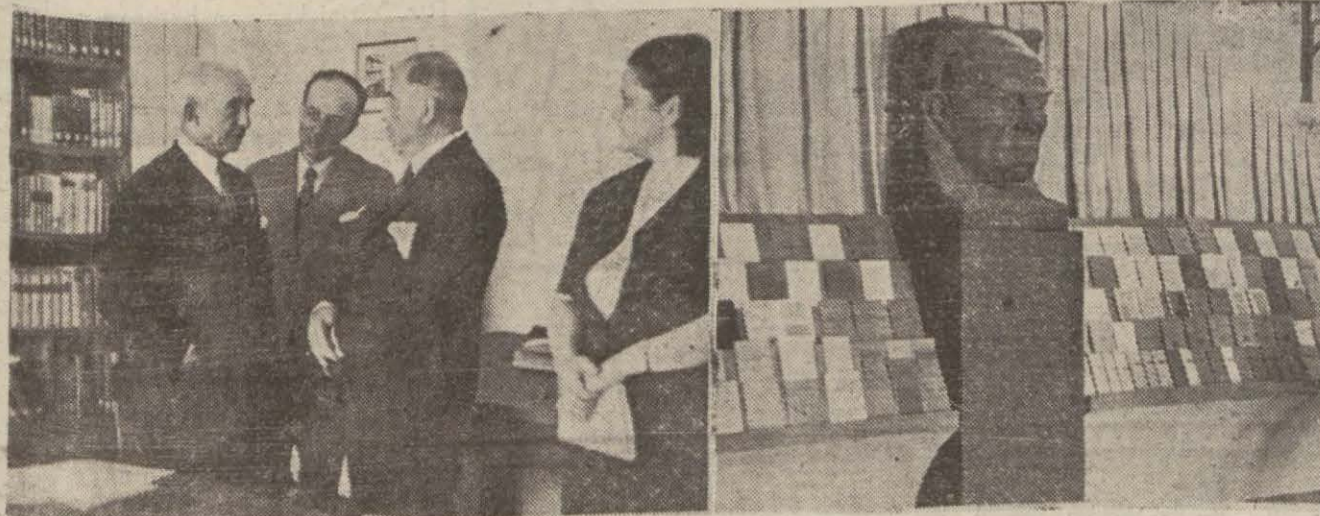

Millî Şef kurultay komisyonlarında

Millî Şef dün de Millî Kurultayın komisyonlarındaki mesai ile yatsından alâkadar olmuşlar, komisyonları ayrı ayrı gezererek çalışmalarını tetkik etmişlerdir. Resim, İnönü'nü komisyonlardan birinin azası ile görüşürken göstermektedir. İkinci resim Di. Kurultayın kurultay münasebetile hazırladığı sengiden bir köşe görünmektedir.

Tebliğlere göre şark cephesi Bir Sovyet ordusu yok edilmek üzere

Karadenizde 11 Sovyet taşıt gemisi batırıldı

Sovyetler de iki Alman gemisi batırdılar

Ma'kop bölgesinde Sovyetler dağlara atıldı

Berlin, 11 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Maikof bölgesinde düşman harb meydanının bir çok kesimlerinde dağlara atılmıştır. Ric'at hattı kesilen düşman kuvvetlerinden mürekkep bir grup imha edilmiştir. (Devamı 5 inci sayfada)

Stalingrad meydan muharebesi

Almanlar yeniden hücumu geçtiler

Bir şehir birkaç kereden ele geçti

Moskova, 11 (A.A.) — Royterin hususi muhabiri bildiriyor:

Stalingrad dolayları için yapılan meydan muharebesi, yeniden şiddetlenmiştir. İhtiyat kuvvetleri getirilmiş ve Don kavşında kuvvetlerini toplamış olan Almanlar, dün yeni hücumlar yapmışlardır. Hücumun en şiddetlisi, Kletskaya'daki Alman mevzilerinin cenub cenanahı üzerinden yapılmıştır. Almanlar, buradan; kavşın en uc tarafına kadar; (Devamı 5 inci sayfada)

İcra vekilleri heyeti dün iki toplantı yaptı

Ankara 11 (A.A.) — Bugün İcra Vekilleri Heyeti, öğleden evvel saat 10.30 da Başvekâlette ve öğleden sonra saat 17 de Büyük Millet Meclisinde Başvekil Sükrü Sa-

HİNDİSTAN Karşısında JAPONYA

Karışıklıklar geniş bir mahiyet almadı

"Japonlar bekledikleri neticeyi alamadıklarından inkisara uğradılar,,

İngilizler yumuşak davranıyorlarmış

Müslümanlar müstakil bir hükümet kurmak istiyorlar

Ankara, 11 (Radyo gazetesi) — Hindistandaki kargaşalıklar geniş bir mahiyet almamış, ancak bastırılmıştır. Başlıca kargaşalık merkezleri Bombay ve Ahmedabad'dır. Gelecek günler çok müskül olmakla beraber, İngilizlerin bir isyan hareketi karşısında kalmıyacakları anlaşılacaktır.

Kongre partisi tarafından verilen itaatsizlik kararı, bütün Hind milletinin tasvibine mazhar olmuştur. Hatta kongre partisinde bile bu hususta ihtilaf vardır.

Diğer taraftan kongre partisinin sonra en büyük nüfuz sahibi olan Müslümanlar birliği de, bugün yaran toplanarak vaziyeti inceleyecektir. Müslü. (Devamı 5 inci sayfada)

Bombay'da dün halka 10 defa ateş edildi

Kargaşalıklar devam ediyor, 28 kişi öldü

Bir şehirde yollar teygraf d reklerle kapatıldı, 3 fabrikada işler tatil edildi

Bombay 11 (A.A.) — Bugün gehrın muhtelif mahallelerinde polis kuvvetleri on defadan fazla halk kütlelerine karşı ateş açmağa mecbur kaldığından 13 kişi ölmüş ve 30 dan çok yaralanan olmuştur. Kargaşalıkların başladığı geçen Pazar günündenberi ölenlerin sayısı 28 i bulmuş ve yaralılar da 200 ü bulmuştur.

Son hâdiseler Londra 11 (A.A.) — Dün gece (Devamı 5 inci sayfada)

Akdenizde bir İngiliz uçak gemisi batırıldı

Berlin 11 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının hususi tebliği:

Bugün öğle vakti bir Alman denizaltısı batı Akdenizde kuvvetle himaye edilen bir kafilie arasında yol alan «Eagle» İngiliz uçak gemisini 4 torpil atışı ile batırmıştır.

Festival hazırlıkları hararetlendi

Emînönü Halkevi tarafından tertib edilen milli oyunlar festivali Cuma günü başlayacaktır. Bu münasebetle şehrimize getirilen gruplar dün Taksim Belediye gazinosunda umumî bir prova yapmışlardır. Resim festivale iştirakedecek bir kısım grupları ve Karadeniz oyununu göstermektedir.

Vali dün tüccarlarla yeniden görüştü Tüccara verilen vazife: "Muhtekirleri bildiriniz!,"

Toplantıda bir tacir: "Gene cibilliyetimizi gösterdik, aradan bir hafta geçmeden davaya ihanet etmiye başladık,, dedi

Valinin beyanatından bir parça: "Bizim bir yumuşak, bir de demir gibi sert elimiz vardır. Bizimle el birliği ediniz. İstanbul halkını cidden tazyik eden ihtikârı beraberce ezeim,,

Ticaret ve Sanayi Odasında dün Valinin riyasetinde yapılan toplantıdan bir intiba

Piyasadaki satışları kontrol etmek ve ihtikârı önlemek maksadıyla teşkil olunan ve ticarî zümreleri temsil eden komisyonlar dün Ticaret ve Sanayi Odasında Vali ve Be-

lediye Reisi Dr. Lütfi Kırdarın reisiyle toplantılmışlardır. Vali ve Belediye Reisi tüccarlarla bir konuşma yaparak vaziyeti bir kere daha izah etmiş ve ezcümle şunları söy-

lemiştir: «Bizim bir yumuşak elimiz vardır. Bunu size uzatıyoruz. Bu elimizi samimiyetle tutunuz; bizimle elbirliği ediniz. İstanbul halkını cidden tazyik eden ihtikârı beraberce ezeim,, (Devamı 5 inci sayfada)

Parti grupu

Muhtarlıkların ihyası talebi görüşüldü

Meclise yeni bir lâyiha takdim edilecek

Ankara, 11 (A.A.) — C. H. P. Meclis grubu umumî heyeti bugün (11/8/1942) saat 15 de reis (Devamı 5 inci sayfada)

100 sene evvelki İstanbul Moltke'nin mektubları Yakında "Son Posta,, da

Başkumandanlık meydan muharebesinin yirminci yıldönümü

Önümüzdeki 30 Ağustos günü yurdun her köşesinde en geniş bir şekilde ve günün değerine denk bir surette kutlanacak

Ankara, 11 (A.A.) — Türk ulusu önümüzdeki 30 Ağustos günü hayatının en mühim bir dönüm noktasını teşkil eden ve onun tarihi boyunca kazandığı zaferlerin en büyüğüne ulaştıran başkumandanlık meydan muharebesinin 20 inci yıldönümünü kutlayacaktır. Bu bakımdan bu yıl zafer bayramımızın diğer yıllardan deha üstün olarak yurdun her köşesinde en geniş bir şekilde ve günün en

büyük değerine denk bir surette kutlanması için şimdiden hazırlıklara başlanmış bulunmaktadır. Hazırlanan programa nazaran o günü başkumandanlık meydan muharebesinin geçtiği sahada, Dumrutpınarında mecnul asker abidesinde yapılacak olan törene Büyük Millet Meclisi adına bir heyet, Başvekâlet, Vekâletler; ordu; Cumhuriyet Halk Partisi; Kızılay; (Devamı 5 inci sayfada)

Japonlar Salamon adalarını teker teker alıyorlar. — Gazetelerden — — BÜYÜKADADA — — Salomon evde yok mu? —

Hergün

Hindistanda
Kopan fırtına

Ekrem Uşaklıgil

Hindistanda fırtına koptu. Bazılarının pek yakın gördükleri, bazılarının ise pek uzak, hattâ şüpheli telâkki ettikleri ihtilâl ateşinin ilk alevleri artık yükselmeye başlamıştı.

Bu ihtilâl ateşi hızla büyüyerek önüne geçilmesi imkânsız bir hal alabileceği gibi, yarın bir kova su ile söndürülmesi de mümkündür. Her şey, asırlarca müddet her müstevlînin önünde baş eğmeyi kendisine mezhap edinmiş bir kütlenin arasında garb kükürü ile yetmişmiş, efendiliğin zevkini tadmış, bu zevki bütün vatandaşlarına da tattırma mayaya azmetmiş münevver tabakanın ne derece çoğalmış, aynı zamanda da nüfuzunu ne derece genişletmiş olduğuna bakar.

İlk dakikada verilecek iptidai hüküm Hindistan halkının lehinde olamaz.

Efendi olarak yetişmiş, insan olarak yaşamış bir avuç Norveçli bütün tahrib ve imha vasıtalarının en mükemmelleriyle gelen Alman ordusuna iki yıldanberi yılmadan kafa tutuyor, Hindistanda ise 389 milyonluk bir kütle iki senedenberi değil, iki asırdanberi yalnız on bin polisle idare edildi.

Bu halkı üç, yahud yirmi üç yıl içinde Norveçli âyarına yükseltmek için sibirbaz değneği de yetmez.

Aksi halde ne yıllarca uzayan müzakereleri görürdük, ne de ihtilâli seyrederdik, karşıtında müstakill bir Hindistan bururduk.

Bununla beraber ihtilâl ateşi söndürülme bile Hindistanda başlıyan istiklâl cereyanı bir defa tohumunu atmıştır. Çinin istiklâlini müdafaa için beş yıldanberi çarpışmak ta olmasından, Uzakgarıkta garb sömürgeçlerinin Japon baskısı altında yıkılmış bulunmasından, nihayet muharebelerden, muharebeyi takip edecek olan hâdiselerden kuvvet alarak hızla gelişecektir, bugün bile derhal söndürülse de, söndürülmesi geçikse de Büyük Britanya imparatorluğu için büyük bir gaile olacaktır.

Bu gayeyi küçümsemeyelim.

Büyük Harbin garb cephesinde büyük bir Fransız ordusuna kumanda etmiş olan Fransız generali Nessel geçenlerde Büyük Britanya imparatorluğunun durumunu tahli eden derken hülasa olarak şu neticeye varıyordu:

Büyük Britanya şimdiye kadar donanmasına ve prestijine dayanarak saltanat sürdü.

Bugün, İngiliz donanması uğradığı acı kayıplardan sonra Amerika donanmasının yardımıyla dahi denizlere mutlak hâkim olmaktan çıkmıştır. İngiliz prestiji ise çok sarılmıştır.

Fransız generalinin bu mütaleesinde büyük bir hakikat hissi mevcud olmakla beraber, Büyük Britanya imparatorluğunun el'an büyük bir varlık olduğu, ve muharebe hangi neticede karar kılarsa kilsin İngiliz milletinin karakteri sayesinde İngilizlerin harben sonra dahi milletler arasında büyük bir kıymet olarak kalacağı da aynı derecede sabit bir hakikattir.

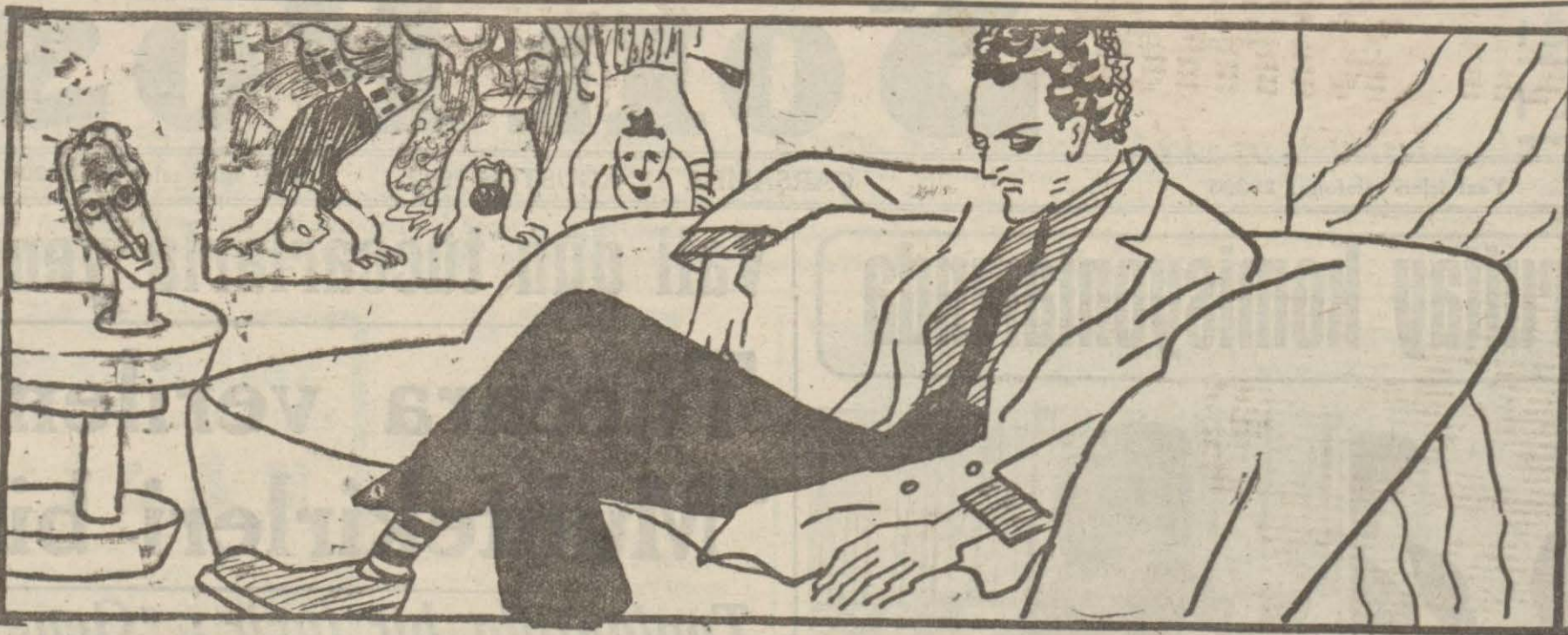
Büyük Britanya İmparatorluğu nun istikbaline aid ümidler, tahminler, faraziyeler ne olursa olsun, bugün çok kayıplar veren donanması, tecrübeler geçiren prestiji üzerine ek olarak bir de Hindistan gailisiyle karşılaşmaması kendi hesabına elbette arzu edilecek bir şeydi.

Ve bahıyruz ki, İngiltere bu gaile ile karşı karşıya kalmamak için elinden geleni yaptı, fakat muadele halledilmesinde maddeten imkânsız bir muadele idi.

Hindistan meselesi diplomatik ve gazetecinin dilinde vazife, me-deniyet, hak kelimelerine sık sık yer veren uzun konferanslara, nu-

(Devamı 4/1 de)

Resimli Makale:

1914 büyük harbinden sonra dünya, harb makinesinin şuurlarını sakladığı bir sürü çılgın bedbahlar dünyası haline geldi. Geçen yirmi beş yıl içinde bu çılgınlıklar san'at, edebiyat dünyasını da kapladı, fütürizm, dadaizm gibi acıba resim, edebiyat nünuneleri gördük. İşte bu hasta nesillerin yarattığı tip, bobsitil isimle aramız-

da dolaşiyor.

Bugünkü dünya harbinin doğuracağı u'cubeler nelerdir, bilmiyoruz. Beşeriyeti elinde lyllığı veya kötülüğü tartacak ölçüsü olmayan, hiçbir şeye inanmamış, zevksiz, idealsiz sakat insan sürüleri haline getirmekten kurtarmak için tedbir alınmalıdır.

≡ fenalık, fenalığı doğurur ≡

Sabahtan Sabaha:

Radyonun konferans,
Konser ve haberlerini
Nasıl dinliyoruz?

Burhan Cahid

Sabah işinize gitmeye kazınlanıyorsunuz. Kahvaltı edoceksiniz, ilk lokmayı ağzınıza atınız. Radyo açıktır ve kulağınız oradadır:

«Kanlı muharebelerde yedi yüz diğman öldürülmüştür. Asker yükü dört taşın gemisi batırılmıştır. Yirmi kamyon berhava edilmiştir. Bütün hedefler ateş içindedir.

Lokmanızı boğazınızda bırakın bu kanlı, dumanlı haberleri dinlemeye tahammül edemeden düğmeyi çevirirsiniz.

Öğleyin belki işinizdesiniz. Akşam yorgun argın sofranızda oturduğunuz zaman sabahki haberlerin de ha kanlıları devam etmektedir. Fakat biraz sonra başlayacak musiki festını bekliyerek dışınızı sıkarsınız. Bununla beraber keyfiniz gene kaçmıştır. Yemekten sonra göyle kulak tadı ile bir hicaz faslı dinlemeye hazırlanırsınız. Sesinin perdesini sazın akorduna uyduramayan bir hahende avaz avaz bağırmağa başlar. Yalnız bağırma ne âlâ, üstelik gülteleri de yanlış okur. Eğer kulağınızda biraz musiki terbiyesi varsa buna da tahammül edemez ve düğmeyi çevirirsiniz.

Bu mübarek icad köşede dursun diye alınmadı ya. Elbet tatlı tatlı dinleyecek bir şey bulunur çevirin şu düğmeyi!

Güzel! Bir yüksek mühendis konferans verecekmis. Başlıyor. Dinliyorum. Lâkin bu bir konferans değil, ilkinde kötü bir kıraet imtihanı. Arabca harfle yazılıp acelece okunan bir ders. Heceleme, kekellemek nev'inden ne varsa hepsi içinde. Çevirin kuzum düğmeyi.

Ve nihayet son haberler: — Biganın falan köyünde açılan her nevi hayvan esya ve emtia panayırı bir hafta devam edecektir. Tesrif edenlerin her türlü esbabı istihaleleri temin edilmiştir!

Atık bu mükemmel radyo ziyafetinden sonra hak ettiğiniz sükkün ve inzivaya kavuşmak üzere yatağınızda çekilebilirsiniz!

Burhan Cahid

Bir kadının ölümü şüpheli
görüldü

Fatihde, Sofalarda oturan Zekeriya kızı Şükriye isminde bir kadın iki gün evvel birdenbire hastalanmış, tedavi edilmek üzere Haseki hastanesine kaldırılmıştır. Şükriye yapılan tedaviye rağmen dün hastanede ölmüş, cesedi muayene eden adliye tabibi Hıkmət Tümer ölümü şüpheli görmüştür. Cesed munga kaldırılmış, hâdisenin tahkikatına müddet almış muavinlerinden Orhan Karaköse el koymuştur.

Yeni adliye doktoru

Tabibi adliye umum müdür muavinliğine tayin edilen adliye tabibi Enver Karanay yerine, adliye doktorlarından Kâmil Ünsalan muvakkaten tayin edilmiştir.

Askerlik işleri

Subeye davet

Taksim askerlik subesinden: Subeimizin yedek subay defterinde kayıtlı 40207 kayıtlı numaralı demiryolu yedek teğmeni Nuri oğlu Sadi Gedurun 24 saat zarfında subeye müracaatı, aksi halde 1076 sayılı kanunun hükmüne göre ceza göreceği ilan olunur.

Vilâyetin tebliği

Otomobil ve kamyonlara ne kadar benzin verilecek?

Istanbul Vilâyetinden: 1 — Seyrüsefer eden bilmum taksilerle 2 tondan yukarı kamyonlara ve 75 sayılı koordinasyon heyeti kararname-sinde yazılı tahdidattan istisna edilen hususî otomobillerle aidi günlük benzin istihkakları yarıya indirilmiştir.

2 — İki tona kadar (2 ton dahil) kamyonetlere aidi günlük benzin istihkakları yediger litre üzerinden verilecektir.

3 — Otobüslerle, kortiplomatige aidi otomobillerin benzin istihkakı tam verilecektir.

Şehir Haberleri

900 bin kilo
çay, 3 milyon
kilo kahvemiz var

İnhisarlar İdaresi muhtelif şehirlerdeki malları mübayaaya başladı, çay ve kahve şimdilik bayilere çuvala verilecek. Şişe ve paket usulü biraz gecikecek

Çay ve kahvenin İnhisarlar İdaresi tarafından satılması için hazırlıkların başladığını geçeniye yazmıştık. İnhisarlar İdaresi enspetörlerinden çay ve kahve için teşkil edilen iki ayrı heyet İstanbul, Mersin, İskenderun ve İzmir muntakalarında tüccarların elinde bulunan kahve ve çayları teslim almaya memur edilmiştir.

Kahve için teşkil edilen heyet İstanbul ve Mersindeki kahveleri mübayaaya etmiştir. Heyet Mersinden İskenderuna geçecek ve oradaki kahveleri teslim aldıktan sonra Ege muntakasına giderek İzmirdeki ofis antrepolarında mevdu 28.000 çuval kahveyi mübayaaya edecektir. Çay heyeti ise henüz teşkil edilmiş çayların imdayenesi ile meşgul bulunmaktadır. Teslim alınan kahvelerin İnhisarlar İdaresince tesbit edilen İstanbul ve diğer vilâyetlerdeki bayilere tevzi edilmesine başlanmıştır. Tevziat şimdilik çuvala yapılmaktadır. Diğer taraftan küçük paketlerle kahve satışları için İnhisarlar İdaresinin hazırlıkları ilerlemiştedir.

İstanbul, İzmir ve İskenderunda kurulacak olan çay ve kahve imalatihanelerinin yerleri tesbit edilmiş ve bineleri imalâta elverişli hale getirmek için tadilatla başlanmıştır. İdare ambalajları satışları şimdilik şişeli ve kutulu olmak üzere iki tip üzerinden yapmayı düşünmektedir. Bu tiplerde ayrıca 50 ile 1000 gram arasında miktarlarına göre 8-10 tip olarak satışa çıkarılacaktır. Alakâdârların söylediğine göre İnhisarlar İdaresince bir senelik ihtiyaç karşılamak üzere tesbit edilen stokların mevcudu 900 bin kilo çay ve 3 milyon kilo kahvedir. Ayrıca iki ay zarfında idareye haric memleketler firmalarından elde mevru stok miktarı kadar ithal teklifi yapılmıştır.

Br istifa

Ebedenî Terbiyesi İstanbul bölgesi muamelelât ve sicil servisi şefi Halid Tüccarbaşoğlu istifa etmiştir.

Halid Tüccarbaşoğlu bu vazifeyi on senedenberi tam bir dürüstlük ve azamî bitarafhikâle yapıyordu. Kendisiyle her temas edenin derhal itimadına kazanıyordu, yerinden ayrılmış olmasına kendisiyle münasabette bulunanların hepsi müteessif olacaktırlardı.

Adliye Müsteşarı tetkiklerine devam ediyor

Birkaç gündüberi şehrimizde bulunan Adliye Müsteşarı Selim Nafiz dün de adliyeye giderek müddetini Hıkmət Onatın o. dasında adli meseleler üzerinde tetkiklerine devam etmiştir.

Vakıflar idaresi bazı semtlerde fakir halka yemek vermiye başladı

Fakir halka mahrukat tevzii için de yapılan hazırlıklar ilerledi, stok tamamlanınca tevziat yapılacak

Vakıflar İdaresi halka sıcak yemek tevzii etrafındaki hazırlıklarına bitmiş ve faaliyete geçmiş bulunmaktadır. İdare bilhassa şehrin içtimal vaziyetini gözönünde bulundurarak fakir halkın müteakasif bulunduğu semtlerde aş evleri açmıştır. Şimdiye kadar Lâleli, Eyüb, Üsküdar ve Haseki de açılan aş evlerinde hergün polisçe fakir halkı tesbit eden ailelere ve kimsesiz çocuklara sıcak yemek verilmektedir. Bunların miktarı 1000 ni mütecevazdır. İdare kış aylarına doğru bu yardım işlerini de mühim miktarda genişletecektir.

Diğer taraftan gene Vakıflar İdaresince fakir halka mahrukat tevzii etrafındaki hazırlıklara da ehemmiyetle devam edilmektedir. İdare temin ettiği maktalardan doğrudan doğruya kendi teşkilâtile odun ve kömür temin etmektedir. Bu maddeler idarece tahsis edilen mahallerde depo edilmektedir.

İlkteğriden itibaren halka tevziata başlanacaktır.

Benzin tahdidatından dolayı otobüs seferleri kaldırılacak mı?

Benzin istihkakının muvakkaten yarıya indirilmesi üzerine kamyonlara haftada 250 litre, kamyonetlere 210, taksilere 105 litre benzin verilmektedir. Emniyet altınını şube müdürü. İki benzin tahdidatı yüzünden taksilerin seferden çekilmelerine meydan vermemek için Yenimahalle ve diğer semtlerde işleyen otobüslerin seferden kaldırılmasını vilâyete teklif etmiştir. Bu teklif teklif edilmektedir.

Muhtelis bir tahsildar tevkif edildi

Büyükdada belediye tahsildarı Felahi Aşkın, tahsil ettiği paradan bir kısmını ihtilâs etmiş, fakat yakalanarak adliyeye verilmiştir. Suçu, 3 ncü sorgu hâkiminin kararına tevkiif edilmiştir.

İstanbul kalay verildi

Ticaret Vekillliği dün vilâyet emrine 3 ton kalay vermiştir. Bunlar ihtiyac sahiplerine dağıtılacaktır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir arkadaşımız ukusuzluktan şikâyetçi. Ne etmişse, ne yapmışsa hiçbir faydası olmamış. Fanadorm almış, Niyopasiflorm kullanmış, Kuadronols'a başvurmuş. Hayır, hayır, hayır, hiçbirinden fayda yok. Bilâkis Fanadorm aldığı gece gözünü kırpmadığı halde ertesi günü aksine uykudan gözü açılmamış.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TAKVİM		Ağustos	
Rumi sene	12	Arabi sene	1341
1896	Çarşamba	1341	Hicri
Temmuz	Resmî sa 14	1942	99
60			
CUMES		İMSAK	
S. D.	Receb	S. D.	
6 07	29	4 14	
69 54		7 58	
Öğle		Yatsı	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
V. 18 19	17 10	20 12	21 58
E. 5 06	8 37	12	1 44

Asyanın içyüzü:

Gandi kimdir?

Çeviren : İbrahim Hoyi

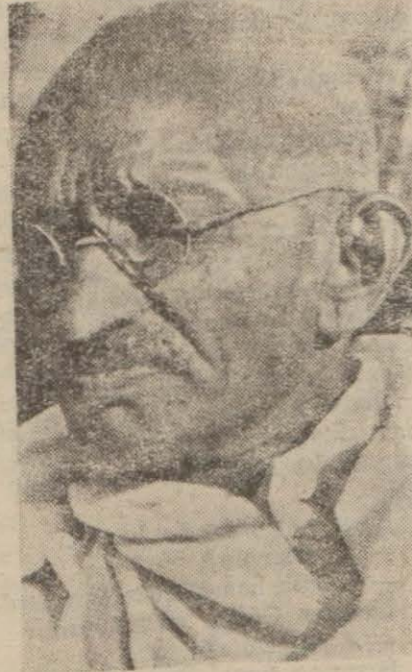
— 1 —

Gandi Buddha'danberi dünya-
nın en büyük Hindlîsidir. Öl-
düğü zaman: Buddha'ya olduğu gi-
bi ona da bir ilâh gibi ibadet edi-
lecektir. Gerçekten, şimdi bile, ke-
limenin tam manasile binlerce hal-
kının teabbüdüne mazhar olmakta-
dır. Ayaklarının bastığı kumları ö-
pen yüzlerce köylüler gördüm.

Gandhi kadar muammalı ve ta-
rifi güç bir şahsiyete pek zor rast-
lanır. Mahatma kaypak bir insan-
dır. Bununla ona hiç bir hürmet-
sizlikte bulunmuş olmuyorum. Fa-
kat ahlak ve işindeki teadlara, bir-
birile çatışan noktalara bir göz atar-
sak ne demek istediğim kolaylıkla
anlaşılır. Bir aziz, bir politikacı, bir
peygamber, ve harikulâde bir op-
portünist olan bu adam alelâde dü-
şünelere meydan okumaktadır.

Meselâ, onun Hindistana öğret-
tiği en büyük yeniliği, sivil itaatsiz-
lik veyahud «ademi şiddet» naza-
riyesidir. Bu «ademi şiddet» politi-
kası, Gandhi'nin en çok ve en
köklü bir surette inandığı bir ülkü
olmakla beraber, bir numaralı ci-
han harbinde İngiltereye müzahe-
rette bulunan gene kendisi idi. Si-
vil itaatsizlik meşhuru, ameli so-
nuçlar elde etmek, manevî ve mu-
vakkat kuvvetlerini bir araya bir-
leştirmek için Gandhynin her za-
man kullandığı mutad manevî si-
lahlarıdır.

Gandhi'nin ayrıca meşhur oruçla-
rı vardır. Gandhi sırf manevî ba-
kımlardan oruç tutar, fakat bu ha-
reket ameli kolaylıklar vücuda ge-
tirir; zira Gandhi meselâ hapishaz-
nede oruç tutmaya başlar başlamaz
İngilizler onu derhal serbest bıra-
kırlar. İngilizler, Gandhi'nin hapiste
açlık grevi yaparak ölmesini ve bu
ölümün yükünü omuzlarında taşı-
mayı aslâ arzu etmezler, bu da
Gandhi de pek kolay bir kurtuluş
bahanesi yerine geçerse de, Maha-
tmanın şimdiye kadar bu niyetle o-

Gandhi

ruç tuttuğu görülmemiştir. Gandhi en
son defa 1934 yılı başlangıçlarında
oruca başlamıştı. Gandhi, şekle de-
ğil maddeye önem verir. Meselâ ça-
lışması, didinmesini gayesinin en
büyük kısmını İngilizlerle mücadele-
le teşkil etmekle beraber, son za-
manlara kadar (yani Hindistanda
birkaç gün evvelki hâdiseler çıkın-
caya kadar) yeni ana yasaya uyarak
İngilizlerle serbestçe iş ortaklığı ya-
pıyordu. İnancınca hedefi Hindis-
tanın istiklâli, kurtuluşuydu, buna
da mücadeleden ziyade, iş ortaklığı
ile daha kolaylıkla ulaşabilirdi.

Halbuki ortada görülen teza-
pek muazzamdı. İngiliz imparator-
luğu ile canını dişine takarak çar-
pılan Gandhi 1934 yılında; İngi-
lizlerin Hindistanda malik olduğu
doşlukların en iyisi; en yakını idi.

Diğer bir paradoks da, Gandhi-
nın «stiflar» la «okunulmazla-
ra» (1) karşı aldığı tavrıdır. 1939

(1) «Dokunulmazlar» Hindli ta-
bakanın en aşağı sınıfı, paryalar.

Yıldanberi Gandhi bu «dokunul-
maz» ların sosyal durumlarını yük-
sektmeğe çalışmakla beraber, Hind-
sosyal birliğinde böyle bir zümre-
nin bulunmamasına ömrü boyunca
muhalafet etmiştir. Gandhi doku-
nulmazlara karşı engin bir sevgi
besler, onlara tanrı çocukları ismini
vermiştir, onlar için elinden gelen
her şeyi yapmaya hazırdır, fakat
Hindulem'den «karılıp atılmaları-
na aslâ razı olmaz.

Gandhi'nin daha başka paradoks-
ları ve birbirini nakzeden hareket-
leri vardır. Bugünkü fennî küfür sa-
yar da, derece (termometre) kulla-
nır, gözlük takar. Hindu, müslü-
man birliğini müdafaa eder, fakat
aidesinden birinin islâmiyeti kabul
etmesini hoş görmez. Gandhi Hind-
millî kongresinin ruhu, bel kemiği,
gözleri ve parmakları olmamakla be-
raber kendisi orada üye değildir.
O, her şeyi din gözüle inceler, fakat
Hindulem'den maada, hangi dini ta-
sıdığını kestirmek güçtür.

Bütün bunlara rağmen, Gandhi
nin lehine kaydedilecek nokta-
lar çoktur. hayatı, kelimenin tam
manasile kahramanca geçmiştir.
Gandhi muhitinin duyuş ve ahlakı-
na karşı mücadele açan ve bu savaşı
kazanmasına ramak kalmış olan
bir adamdır. Bu yarı çiplak, üzerin-
de patiskadan bir gömlek bulunan,
döküme tezgâhının önünden aslâ
ayrılmıyan, zayıf, nahif çetin ve lâs-
tikten adam, dünyanın pek az gör-
düğü, her türlü insan kudreti, mal-
zemesi, biriktirilmiş servetleri, ge-
lenekleri hüner, maharet ve idare-
deki üsta tâbiyesi ile meşhur en bü-
yük imparatorluklardan birile çar-
pıştı, ve bu imparatorluğu az kalsın
yenecekti. Gandhi talih, kaderle
ve kaderden de üstün olan İngiliz
imparatorluğu ile çarpıştı.

Son zamanlara kadar halkta söy-
le bir kanaat belirmişti: Gandhi
(Devamı 4/2 de)

ZİRAAT BAHİSLERİ

Külleleme hastalığı nedir?

["Son Posta,, nin ziraatçı muharriri yazıyor]

Memleketimizin muhtelif bağ-
lımlakalarında külleleme, akpas, ak-
ballık, üzüm hastalığı gibi isim-
ler alan bu hastalık; asmaların
yaprak, sürgün, çiçek ve taneleri-
ne musallat olarak onları şiddetli
âriz olduğu zamanlarda - kurutur
veya hiç değilse asmanın bu ki-
sımlarının vazife görmelerine, iyi
büyümelerine mâni olur. Bu has-
talık bazı ve bilhassa rutubetli ve
sıcak geçen yaz aylarında bağla-
rımızda çok zarar yapar. Maama-
fih bu hastalık, yalnız asmalarda
değil ağaç, sebze ve çiçeklere de
âriz olur. Bu hastalığı yapan man-
tar (Uncinula necator) asma yap-
raklarının üst ve alt taraflarında
ve keza sürgünler üzerinde ince
kül renginde bir örtü şeklinde gö-
rünür.

Tanelerin üzerinde kırmızı beyaz
renkte kendisini gösteren hastalık
dolayısıyla taneler büyüyemez ve
çok defa çekirdekleri görünecek
derecede çatlar ve dökülürler. Bu
hastalıktan en fazla zarar gören-
ler, tanelerdir.

Hastalığın tedavisi:

Bu hastalığı önlemek veya has-
talık görüldüğü zaman tedavi et-
mek için kullanılan ilaçlar; gerek
toz ve gerek sulu olmak üzere çe-
şitli işeler de bunlar içerisinde
gene iyisi ve her yerde tedariki
mümkün olanı küllürtleştir. Yalnız
bu hususta kullanılacak küllürt,
gayet ince, saf ve kuru olmalıdır.

Küllürt ne kadar ince ve saf ol-
ursa, atıldığı kısma daha iyi ya-
rışması itibarile hem tesiri daha
kat'i ve hem de atılacak miktarı
baha az olur. Yalnız küllürt çiçe-
ğinin (külleleme) ye karşı kullanı-
lması kat'iyyen doğru değildir.

Küllürt; bağa günün çok sıcak
zamanları müstesna olmak üzere
va sabahları çiy kalktıktan veya
yağmur yağmış ise yapraklar üze-
rinde yağmur damlaları kuruduk-
tan sonra veyahud akşam üzerleri
ve biri asmalar çiçek açmadan ev-
vel ve diğeri çiçekler meyva bağ-

laduktan sonra olmak üzere umu-
miyetle iki defa ve hava yağışlı
ve sıcak giderse bir defa da üzüm
lere ben düşmeden evvel serpil-
melidir.

Küllürt serpme işi; Bordu bula-
macının atılma zamanına rastlar-
sa evvelâ Bordu bulamacı ve son-
ra da küllürt serpilmelidir.

Küllürt; asmaların yaprak, sal-
kum ve tanelerine ve asmaların iç
taraflarına ince toz halinde ser-
pilmelidir. Bunun için de bu iş,

küllürt körukleri ile yapılmalı
dır.

Gençi küllürt; basit tarzda bir
tülbernd içerisine koymak suretile
de serpilebilirse de büyük bağlar
için arkada taşınan küllürt tulum-
baları kullanılması her bakımdan
faydalıdır.

Gençi küllürt tulumbalasının
serpici hortum ve boruları oldukça
uzun işeler de ince toz halinde
olan küllürt - bilhassa biraz rüz-

(Devamı 4/2 de)

"Son Posta,, nin bulmacası: 25-(13)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her
okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa doğ-
ru:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 — Meşhur bir
şöl (8).
2 — Bir batın-
da doğan iki kar-
deş (4), Sevgili
(5).
3 — Amerikada
meşhur bir şellâ-
le (8).
4 — Bir gıda
maddesi (2), Po-
tonyalı (3).
5 — Madun
(3), Askerin su-
kabı (6).
6 — Bir nevi
bıçak (4), Alay
manasına gelen
bir el işaretli (5).
7 — Unmak
(4), Bir harf (2).
8 — Topal (5).
9 — Deniz kenarındaki köşk (4), Bir
azamuz (4).
10 — Bir taş nevi (5), Bir kinyâ
maddesi (4).

Yukarıdan aşağıya doğru:
1 — Uzaksarıktaki meşhur bir yer (8).
2 — Bir sayı (3), Bugünlerde esen
rüzgâr (3), Nîda (2).
3 — Niyet etmiş olan (7), Bir renk
(2).

4 — Serbest bırakına (4), Deniz or-
tasındaki kara parçasında doğan (5).
5 — Bir nevi tüy (3).
6 — Müntekim (6).
7 — Cemî edatı (3), Teras (6).
8 — Şöhret kazanan (6), Bir emir
(3).
9 — Bir yemiş (4), Tersî ayı yu-
vası (2).
10 — Bir gıda maddesi (2), Asağı
layış (7).

«Son Posta» nun tarihi tefrikanı: 21

PATRONA

HALİLİN AKİBETİ

İhtilâlcilerin gene yenileri o çağ vasıtasile nakkından gelmek demek, Patrona ve birkaç arkadaş arasına anlaşmazlık düşmek, yahud' yeniçeriler arasından bileklerine pek ve gözü kara birkaç serdengeçtiyi gizlice elde ederek el altından meseleyi halledivermek demektir. Gürültü patırtı çıkarmadan tereyağdan kıl çekilir gibi üç beş ihtilâlcî şefinin başlarını kopartıvermek pekâlâ ihtilâle nihayet verdirebilirdi!

Padişah heyecanlı heyecanlı sordu:

— Bu âdemi veziriazam Mehmed Paşa ile buluşturamaz mısınız?

— Mehmed Paşa hazretleri meseleye ağâhtır padişahım.

Birinci Mahmud çabuk çabuk sordu:

— Mehmed Paşaya açtığımız ma idi?

— Beli benim şevketlû efendim, demin açmış idik: «Anı görelim ve söyleşelim» demişler idi.

Genç Sultan Mahmud'un dudakları titriyordu. Kızlar ağasının bileklerine yapıştı:

— Baka lâlâ, o İbrahim ağayı hıya ederim. Dirlilik ve vezirlik veririm.

— !...

— Şimdi anı buldurabilip veziriazama gönderebilir misiz?

— Çalışsınız padişahım.

Padişah Arabın kayış gibi yanacağını okşadı:

— Göreyimseni!

Kızlar ağası padişahın yanından şen şen çıktı, İbrahim ağaya vakt geçirmeden haber uçurmak istiyordu. Mısır valisi kethüdasının Ayasofya tarafında bir akrabasının evinde misafir olduğunu biliyordu. Bir bostancı koşturup çağdı.

İbrahim ağa geç kalmadı, ne için çağırıldığını bilmediği için merak içinde saraya koştu.

Kızlar ağası Beşir ağa hazırlanmış bekliyordu. Mısır valisi Mehmed Paşanın kethüdasını görünce oturup kahve içmeğe lüzum filân görünmeden yerinden fırladı:

— Buyurun ağa hazretleri, he-

men sahibi devlet hazretlerine varmamaz mukarrerdir.

Dedi. İbrahim ağa zeki ve uyanık adamdı. Beşir ağanın tutumundan durumunu kavramakta geçikmedi. Kızlar ağasının boş durmayıp kendi hesabına çalışmış durmuş olduğunu anıyordu. Vaziyeti iyi idare edebilecek olursa «devlet kuşu» başına konmuş gitmiş demektir. Fakat bilmemeziikten gel-

— Sahibi devlet hazretleri bu kullunuzla müsahebetten hoşlanurlar mı ve bizi hüsnü suretle kabul buyururlar mı?

Diye sordu. Beşir ağa da başka türlü düşünüyör, Mısırdan çok zengin dönen İbrahim ağayı İstanbulda bırakıp yerleşimeğe muvaffak olabilirse alacağı küçük dolusu hediyeleri gözönüne getiriyordu. Hemen gözlerini açtı:

— Ne demek benim karındaşım efendim? Şevketlû efendimiz ferman buyururlar.

İbrahim ağa küçük dilini yutacakta. Meselenin padişaha kadar aksetmiş olmasına o kadar sevindi ki, az daha: «Benim saadetlû, münevvelî efendim» diye bağırarak kızlar ağasının boynuna sarılacaktı. «şappadak» iki yanığını öpecekti.

Sadrazam Mehmed Paşa ile görüşmek için kızlar ağası dairesinden indiler, paşayı vezir sarayında yalnız buldular. Kızlar ağası, İbrahim ağayı kahve ocağında bıraktı, doğru veziriazamın yanına gitti. Mehmed Paşa oöyle beklenmedik bir zamanda sarayda kızlar ağasına görünce «Anı sadaret mühterüm» almağa geldiğini sanarak ürktü. Fakat az sonra bu zamanın boş bir vehimden ibaret olduğunu anladığından neşes, çabıcak yerine geldi.

Sedir üzerine yan yana bağdaş talar, Beşir ağa mukaddemeye filân lüzum görmiyerek doğrudan doğruya maksada geçti:

— Benim devietlû efendim, İbrahim ağayı ferman buyurmuş-

Sadrazam birdenbire intikal edemediği için tuhaflaşır gibi oldu:

— Nasıl İbrahim ağa, kangî İbrahimden bahis buyurursuz?

Kızlar ağası sırttı:

— Sabah görüşülmüş idi sultanım: Mısır valisi kethüdası kullunuz.

— Baka, anı mı getürdünüz?

— Beli sultanım. Saadetlû padişahımız ferman buyurmuşlar idi.

— Ya, şevketlû efendimize bu İbrahim ağadan bahseylediniz mi idi?

— Beli benim efendim.

Sadrazam gülmüsedti:

— Şol âdemi bir görelim.

Kızlar ağası hemen dışarıya seğirtti, İbrahim ağa ile birlikte geldi. Mehmed Paşa pencere önündeki sedine yaslanmıştı. Az gülmüser gibi yaparak söyledi:

— Söyle teşrif eyten, devletlû inayetlû Beşir ağa hazretleri karındaşımız bazı günâ mesailiken bahis buyurup dirayet ve liyakatinizi sena eyler idi, hele bir görelim.

İbrahim ağa etek öpüp dualar ederek yerdeki küçük oturarak şiltelerinden birine diz çöktü. Sadrazam sordu:

— Mısırlıyıldan mı teşrif eylersiz?

— Beli benim sultanım, Mehmed Paşa kethüdası idik.

— Mısır valileri az zamanda yesar sahibi olurlar dedükleri doğru mudur?

— İraata bakar sultanım.

— «Caizesi» azam bir ülke imiş denler.

— Zad ve zahiresi vafirdir devletlû efendim.

Mehmed Paşa bahsi birdenbire değiştirdi:

— Siz Mısırdaki «tebeddüllü» ve «fitne» haberi anda vâsıl olmuş mu idi?

— Hareketimiz günü haber alınmış idi.

(Arkası var)

«Son Posta» nun edebî romanı: 76

Erkeği Kadının

Yazarı

YAZAN: NUSRET SAFA COŞKUN

Yoksa bütün bunlar birer hayal mi? Dalgınlık sırasında böyle mi gördüm? Bunlarla kafa yormak neye yarar? Köprüyü yürüyerek geçtim. Yazıhanenin bulunduğu hana geldiğim zaman, asansörün önünde küçük bir tereddüd geçirdim. Menedilen şeyleri yapmaktan zevk alan hanedan ve inacı bir çocuk gibi, merdivenleri ikişer ikişer tımandım. Yazıhanenin katında, kalbim göğsümü şiddetle tazyik etmeğe başlamıştı. Hiç bir ehemmiyeti yok. Sağlam bir insanda böyle kırkı mütevaciz merdiveni atlıya athıya çaksa elbette çarpıntısı tutar.

Eniştem beni yar hayret, yarın hiddet ifade eden bir yüzle karşıladı:

— Vay, sen sokağa mı çıktın?

— İnsaf enişteciğim... Beni mü'ebed kürek cezasına mı mahkûm ettiniz?

— Hava soğuk be oğlum, üşüteceksin gene kendini...

Kendimin inandığı bir cesaret ve emniyetle cevab verdim:

— Hiç bir şeyim yok... Demir gibiyim!

Saadet Hanım, bir evrak göstermek üzere odaya gimişti. Beni görünce öyle sevindi, hissiyatını saklıyamayarak öyle heyecanlı hitab etti ki, endişe ile eniştemin yüzüne baktım. Manalandırılacak bir tezahür göstermiyordu.

Semahatlere gideceğimi söyleyerek, çıkarken, Saadet Hanım holde:

— Çok göreceğim geldi Vedad! dedi... Bir akşam kaçamaz mısın?

Aklımda gene doktorun tavsiyesi: Kadın meselelerinde teen ni... Tehalikle cevab verdim:

— Ben de çok istiyorum. Belki yarın telefonla bildiririm.

Evet, ben de Saadetin meclisine susadım. Gözümde tüşüyor. Yazıhanenin önünden tramvaya bindim. Doktordan çıktığım dakikadanberi eski Vedadın kalbine girdim. İnacı ve her tavsiyenin aksini yapan eski Vedadım.

Evet, tramvaya binmedim. Yüksek kaldırımı tırmanarak yukarı çıktım. Oradan bindim tramvaya... Semahatler Nişantaşında oturuyorlar.

Tramvaydan Harbiyede indim. Nişantaşına kadar yürüdüm. Semahate olan hasretim, doktorun tavsiyelerine muhalefete galib gelmemiştir. Apartmanı zahmetsiz buldum. Dairelerin önünde, adamakıllı heyecanlanmışım. Muhterem doktor bu heyecandan hem tikandır mıyım, dersin? Semahatle her karşılaşta bu heyecanı duyuyorum. Gönül beni görünce kim bilir ne kadar sevinecek!

Kapıyı bir hizmetçi kız açtı:

— Evdeler mi?

— Küçük hanım evde efendim! İçeriden Gönül sesleniyordu.

— Kim geldi Enişal?

Hizmetçi kız, paltomu alırken, tanımadığı için, «ne diyeyin?» i soran bir yüzle bana bakıyordu. Gönül, cevab alamayınca meraklanmış olacak ki, kapıyı açarak dışarı baktı. Beni görünce, kopardığı sevinç çığlığı hâlâ kulaklarımda...

— Oo, siz... Oh ne sürpriz! Ellerimi yakalamıştı:

— Öyle göreceğimiz gelmişti ki... Sokağa çıkacağınız günü nasıll beklediğimizi bilemezsiniz. Annem evde bulunamadığı için kim bilir ne kadar üzülecek. Buyurun, söyle geçelim.

Sevincinden kabına sığamıyordu. Bu ne harareti bir kabulüdü.

— Geçmiş olsun... Artık her şey bitti değil mi? Oh, bizi öyle korkuttunuz ki... Benim talihime... Tam bana hocalık edeceğinizi vâdettiniz, o mel'un hastalık geldi. Maamafih artık iyisiniz ya bu bize kâfi...

Geniş bir koltuğu sobanın yanına çekerek,

— Böyle otursanız, dedi... Sakın sizi üşütmüyeyim. Annem kıyasıya meti koparır sonra...

Bir sandalye alarak, hemen koltuğuma otunmuştu.

Gözlerinin içi gülüyordu:

— Hiç beklemiyorduk... Bu fevkalâde bir sürpriz oldu. Evi kolay bulabildiniz mi?

Göstendiği bu fevkalâde müstakabilden, heyecandan o kadar şaşmışım ki, bana vakit bırakmadan mütemadîyen konuşmasına fikir fikir kaynamasına rağmen onu kat'iyen hoppa bulamıyordum. Hareketlerini, sempati ile takip ediyordum. Semahati bulamamaktan mütevellid üzüntümü unuttum bile... Sanki karşımdaki Semahatti. Aynen onun gençliğindeki hali... Yaşı biraz ilerleyince Semahatten ayırmak bir hayli güçleşecek. Onlara ana kuzdun çok; abla kardeş demek daha doğrudur...

Adeta sandalyesinin üzerinde oturamıyor, küçük bir çocuk gibi bir şeyler yapmak, sevinçini izlemek istiyor. «Rahatsız oluyorsunuz!» diye arkama yaslanıyor yerleştirirken:

— Annem de sokağa çıkacak gümrü buldu... diye söylendi. Öyle müteessir olacak ki...

— Siz varsınız ya, dedim. Annemizi hiç aratmıyorsunuz! Bu sözümde pek de samimi olmadığımı itiraf ederim. Vâkiâ, onu karşımda annesinin bir kopyası halinde görüyordum. Lâkin gözlerimin Semahati aramamak kabil mi?

Arkam müthiş terli... Göğsümde de hafif bir sancı var. Nefes almışken sağ tarafıma iğne batıyordu zannediyordum. Hiç de ehemmiyeti yok bunların. Sağlam bir adam, benim yaptıklarımı yapsaydı o da böyle olurdu.

Lâf açmak için:

— Piyanonuz ne âlemde, dedim. Çalıyor musunuz?

— Bana lütfen hocalık edeceğinizi vâdettiğiniz gündenbergi her gün en az iki saat çalıyorum. Siz pek acemi gözükmeğe istemiyordum. Fakat ne talihsizim ben...

(Arkası var)

HİKAYE

Arkadaş mektupları

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

Rezanım, canım;
Nihayet mektubun geldi. Bir aydan beri senden uzak kalmak bana ne kadar güç gelmişti. Bilsen! Düğün birkere, tam beş senedir gece gündüz beraber denemek kadar birbirimize yakın idik, neş'emiz; kedimiz müsterekti. Beraber geziyor, beraber eğleniyorduk. Sen birden bire Adanaya gidince vücudumun bir tarafı sakatlanmış gibi kendimi zavallı hissettim. Bahusus sana pek muhtaç olduğum bu sırada...

Mektubun nasihat dolu. Kendimi senin yanıtında zannettim. Ağır baş, ifrat derecede içli ve hayatı olduğundan daha ciddi görmek isteyen Rezan, ömrü günü neş'e ve eğlence ile geçen Nevinenasihat etmez de ne yapar değil mi?

Can Rezanım, demek Sedadla aramızda başlayan ve ilerleyen macerayı hoş görmüyorsun? O adam seni üzecek, yoracak; hafif meşrebini; maceraperestini biriktiriyor. Olabilir. Fakat bugün bana samimi gibi görünüyor. Yarın da, müsaa-denle; düşünecek halde değilim şimdi. Allah büyük, Elbette Sedad benden yüz çevirdiği zaman kendimi teselli etmek çaresini bulurum.

Yarın nedir? Sen bunu biliyor musun? Yarın senin için ne hazırlıyor acaba? Aldırma Rezançığım, bu dünya ne sana ne de bana kalacak. Birkaç senelik gençliğimizi bilelim, günümüzü gün edelim.

Sana anlatacak nelerim var nelem. Ah şu uzaklık! Ben de mektub yazmasını hiç sevmem bilirsin. Ne zaman döneceksin? Seni bekliyorum... ilâh...

★

Rezançığım,
Yazma öfkeli olduğun için bana üç hafta yazmadın öyle mi? Ben de senden merak edip duruyordum. Yaptığım bir nevi şantaj kardeşim. Bunu sana yakıştıramadım.

Ne istiyordun? Nasihatlerle dolu olan mektubunu alır almaz Sedad

dan ayrılayım ve bunu sana müjdeleyeyim, olamazdı canım. Onunla birbirimizi çok seviyoruz. Öyle mes'udum ki...

Sana kalsa, karşıdaki erkek benimle evlenmiyor diye ona yüz vermemeli, hakaretle ondan baş çevirmeliyim değil mi? Nasıl olur Rezanım! Sen aşk nedir bilmiyor musun? Sedadla bende birbirimizi çeken bir kuvvet var. Buna karşı durmak yıldırımları; zelezelleri; kasırgaları önlemek demek. Hiç etmen ve kemikten iki insan bu harikulâde şeyi başarabilirler mi?

Mes'uduz, sevişiyoruz. Beni biraz ofsun seviyorsan samimi arkadaşlığın saadetiyle sen de sevin Rezançığım.

Burada... ilâh...

★

Sevgili Rezanım,
Sen Saadet dağı'nın tepesinde yaşayan bir insan nedir biliyor musun? Bugünleri sana tarif için kelime bulamıyorum. Yalnız, mektublarında zan ve tahmin ettiğin şeylerin hiçbirinin mevcut olmadığını; bilâkis Sedadla ideal bir ömür sürdüğümüzü sana söylemek için şu birkaç satırı yazıyorum.

Bana acıma, bilâkis beni tebrik et Rezan, Allahın her kuluna nasib olmuştur bir saadete ulaştım. Bunun için ömrümün sonuna kadar Sedadla minnettar kalacağım. Hattâ, dilerse bundan sonra beni sevmesin.

Sen... ilâh...

★

Rezan,
Sana hiç beklemediğin bir havadis: Sedad Adanaya gidiyor. Çalıştığı müessesese; oradaki şubesinin hevalarını tetkike onu memur etti. Dünyada en çok sevdiğim iki insanın aynı şehirde olmaları; hattâ onların birbirlerini tanımadıklarını bildiğim halde, bana garib bir heyecan veriyor.

Tesadüf neler yapmaz! Belki Sedad görürsün. Sakın ona benden

bahsedeyim deme, Aramızdaki mü-nasebeti başkasına söylediğim için bana darılır. Seninle aramızda bir kardeş samimiyeti olduğunu nereden bilirsin?

Geçen gün... ilâh...

★

Rezançığım,
Neler söylüyorsun? Mektubun beni hayretler içinde bıraktı. Demek sen de âşık oldun. Hem de, tam kendi tarzında; yani gizliden gizliye...

Gülüyorum. Rezan başka türlü yapamazdı: Bir gün sinemada bir adam görüp begenecek, onu birkaç defa yolu üstünde bulacak ve kimin nesi olduğunu bilmeden ona bağlanacak. On sekizinci asır kıızı mısın nesin sen? Hep romantik, hep içli maceralar... Hayatla, hakikatle taban tabana zıd fikirler...

O meçhul adamı çok seviyorsun öyle mi? Yarabbi kim olduğunu, onunla konuş; anlaş ve bana mes'ud olduğunu bildir.

Sedad gideli on beş gün olduğu halde bana senelerden beri ondan ayrı imişim gibi geliyor, onu seviyorum, onu bekliyorum. Şimdi sana bu yazdığım kelimelerin manasını anlayabiliyorsun değil mi?

Romanlardaki gibi bir hayale âşık olan hulyalı kızım. Bana çabuk cevap yaz. Gözlerinden öperim.

★

Mektubuma cevap vermedin Rezan.. niçin? Sedaddan da her gün mektub beklediğim halde tam bir haftadır bir satır yazıyı almadım. Acaba mektupları kayıp mı oldu. Sana onun adresini yazıyorum. Kuzum kardeşim, bir çaresini bul; bana onun sıhhati hakkında malûmat ver. İçime fena fena düşünce-ler geliyor. Rahatımı kaybettim. Bir felâket olacaktı gibi korkuyorum, Bana hemen cevap yaz Rezan...

★

Rezan,

Mektubunu aldım. Ahlâk hocalığı; fazilet vâzılığı yapan Rezan meğer hakikatte en kötü bir mah-lûkmuş. Fakat tahtından düşmek is-tmeden yazdığı şu cümlelere bakın: «Nevin, Sedadla aramızda geçen vak'a üç beş günlük bir maceradan başka bir şey değildi ve olmazdı. Seni iyi tanıdığım için bunda şüphem yoktur. Halbuki ben onu ölümlere kadar gidecek hakiki bir aşkla seviyordum. O da bana aynı şekilde bağlandı. Yakında bu bağı resmî bir nikâhla sağlamlaştıracamız.»

Demek ki o meçhul sevgilin Sedadmış, en yakın arkadaşının sevgilisi olan Sedad...

Ve sen, ahlâk hocalığı; yapan Rezan; bu kadar küçüklüğü irtikâb edecek kadar kendinden geçtin öyle mi?

Senden ve ondan ve bütün dünyadan öğreniyorum. Hayır, karşıma çıkma; bana yazma artık.

Kim bilir, belki de Sedadla ayrılmaktan ziyade, senin hiyanetin beni üzdü ve öğrendirdi. Dünyada hiçbir rabıtaya inanmamalı artık...

Kabilse mes'ud ol Rezan... Fakat beni görme, bana kendini gösterme sakın. Yalnız izin ver de ben de sana ilk ve son defa bir tavsiyede bulunayım: Kocanı herhangi bir arkadaşına takdim etmekten çekin, belli olmaz.. ilâh...

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokağı, 25
İSTANBUL

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Türkiye	1400	750	400	150
Yunan	2340	1220	710	270
Ecned:	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirilmek 25 kuruştur.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul Hâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon: 20203

Hergün

(Baştarafı 2 nci sayfada)

tuklara, yazılara mevzu teşkil eder, hakikati çıplak ifadede arıyan sokak adamının dilinde ise yalnız menfaat kelimesiyle hüllâsa edilir.

Avustralya, Kanada, Yeni Zelanda, bir dereceye kadar Afrika İngiltere için büyük babalarının ve dedelerinin içinde yaşamış oldukları yurda uzaktan daima hasretle bakan ve ona el uzatmaya her vakit hazır olan insanların yaşadığı birer topraktan ibaret kalmıştır. İngilterenin hazinesini ve bütün kuvvetini Hindistan teşkil eder, İngilterenin Hindistandan çekilip gitmesini istemek onun bütün servet, bütün kuvvet ve bütün nüfuzundan vazgeçmesini, küçük bir devlet haline inmesini istemek demektir. İngiltere, Hindistana iç idarede muhtelif haklar, muhtelif serbestiler vermiştir, fakat Hindistandan hiç bir zaman vazgeçemez. Hind münevverlerinin istedikleri ise, taleplerin 20 küsur sene evvel küçükten başlayarak, o vakit is'af edilmemesi; bir anlaşmaya varılmaması, Hindistanda diğer dominyonlarınkine benzer bir hava yaratılmaması neticesinde tedricen büyüyerek nihayet tam istiklâl kelimesiyle ifade edilen, İngilterenin hiç bir zaman kabul edemeyeceği şekle dayanmıştır.

Bu iki tez, veremeyecek vaziyette bulunan İngilterenin tezile almak isteyen Hind münevverlerinin tezi elbette telif kabul etmezdi, telif kabul etmeyince de gailenin önüne elbette geçilemezdi, nitekim geçilemedi.

Söze başlarken kaydettiğimiz gibi Hindistanda başlayan hareketin alacağı netice Hind münevverlerinin Hindistanda istiklâli gerçekten anlamış ve istiklâli almaya azmetmiş geniş bir tabaka yapabilmiş olup olmadıklarına bakar.

İngiliz idaresi bugüne gelinceye kadar kuvvetinden emin olmanın verdiği gururla hareketin gelişme şekline aid tafsilât: bol bol verdi. Fakat silâh patladıktan sonra bu tafsilât azalacak, süzgeçten geçecek, Mihver kaynaklarından gelecek haberlere ise kayıtsız şartsız inanmak mümkün olmayacaktır. Hâdiselerin hakiki seyrini saklanamayacak hale gelirse, ancak o zaman, yahud hareket söndürülürse o vakit anl-yacağız.

Ekrem Uşaklıgil

İstanbul borsası

10/8/942 açılış - kapanış fiatları

GENELER

Açılış ve

İstanbul	1 Sterlin	5.2375
New York	100 Dolar	130.70
Genevre	100 İsviçre Fr.	36.365
Madrid	100 Pegeta	12.9325
Stockholm	100 İsveç Kr.	31.60
Bir altın lira		34.90
24 aylık bir gram külçe altın		455

Eşam ve Tahvilât

% 7½ 933 Türk borcu	
Trans I	23.50
İhtisamiyelî % 5 933 Ergani	
A. B. C.	22.10
Sivas - Erzurum 2,7	20.—

Kızılayın tertib ettiği müsamereler ve sünnet düğünü

Alemdar Kızılay şubesinin Saraybur-nu Park gazinosunda 22 Ağustos günü tertib ettiği büyük müsamereler ve sünnet düğünü hazırlıkları sona ermiştir. Yapılan programda memleketin en kıymetli ve mümtaz sanatçılarından Münir Nureddin, Müzeyyen Senar, komik Dömbüllü ve arkadaşları, Dünya Büyük Adamlar taklid revüsü ile meşhur Rasih, İncesaz, Hokkabaz, canlı karagöz, varyete numaraları, milli oyunlar, Zeybek oyunları vardır ve bunları saat 3 den sonra sabaha kadar caz, dans eğlenceleri takib edecektir.

Bütün halkın kolaylıkta tedarik edilebilmeleri için biletler Taksim, Marmara, Alemdar, Çemberlitaş sinemaları gibi yerlerde satılmaktadır. Sünnet çocuklarının kayıtları hergün 15 den 20 ye kadar Eminönü Halkevi Kızılay merkezinde yapılmaktadır.

105 lirasını çaldılar

Fatihte Şekerci sokağında oturan Hayriye lisesi talebelerinden Hasan diün tramvayla Sirkeci'den Edirnekapıya giderken meçhul bir yankesici ceketinin sol kısmını jiletile keserek içinde 105 lira bulunan cüzdanını aşmıştır. Zabıta bu meçhul soyguncuyu aramaktadır.

Memleket haberleri

Bandırmada Nevşehirde

Halkevi çalışıyor, temsil veriliyor ve civar köylere köylü için faydalı geziler yapılıyor

Bandırma (Hususi) — Halkevi köycülük ve sosyal yardım şubeleri bir araya gelerek köylülerin sıhhi durumlarını tetkik etmek üzere geçen gün motörle Dutlman ve Yenice köylerine bir seyahat tertib etmişlerdir. Bu seyahate bir kaç doktor da iştirak etmiş olduğundan 70 kadar hasta muayene olmuştur ve ilaçları da parasız verilmiştir. Köylüler bu alâkadan çok mütehasşis olmuşlardır. Gene Halkevi gösteri şubesi sık sık temsiller vererek Bandırma halkının tiyatro ihtiyacını tatmin etmeğe çalışmaktadır. Son defa verilen (Güm doğuyor) adlı piyes pek beğenilmiş ve arzuyu umumî üzerine ertesi günü akşamı tekrar edilmiştir. Gösteri şubesi yakında Gönem kazasında bir temsil vermek için hazırlanmaktadır. Halkevinin idare eden doktor İsmail Gökmen bilhassa köycülük şubesiyle yakından alâkadar olmaktadır.

Bir köylü harmanda uyurken kafası parçalanarak öldürüldü

İzmit, 11 (Hususi) — Kandıranın Kırkarmud köyünden 34 yaşında Rifat Aslan isminde biri harmanda gece uyurken meçhul bir şahıs tarafından kafası parçalanarak öldürülmüştür. Zabıta hâdiseye el koymuştur.

82 genç doktorumuz Adanaya gitti

Adana (Hususi) — Bu yıl fakültelerimizden mezun olan 82 genç doktorumuz Cumartesi günü şehrimize gelmişlerdir. Genç doktorlarımız bir ay kadar şehrimiz Sıtma Enstitüsünde ders görece-

Yeniden bir orta okul binası yapılacak, ilk sesli sinema faaliyete geçti, şehrin bir yıllık istihsal ve ihracatı

Nevşehir (Hususi) — Şimdiye kadar orta okul olarak kullanılan ve eskiden hükümet konağı olan binanın sıhhi durumu çok fena olması sebebiyle kaymakam Esad Kaya Ayman orta okul müdürü Cevdet Cingi ve belediye reisi Süer hakarete geçmiş, kaza ve köy halkının orta okul inşaatına yardım olarak verdikleri para yirmin bin liraya yaklaşmıştır.

Yeni temin ve tesbit edilen orta okulun binası inşaatına yeni yıl başında başlanması muhtemeldir.

Sesli sinema

Çoktanberi kazamızda bir eksiklik olan ve bugüne kadar karşılanamayan sinema ihtiyacı nihayet karlanmıştır. Nevşehir tüccarlarından Yusuf Dedeoğlu tarafından sesli ve daimî bir sinema tesis edilmiş ve Nevşehir halkı tarafından büyük bir rağbet görmüştür.

Nevşehirin 941 senesi istihsalâtı
941 senesinde istihsal ve yurtdışında ihraç edilen üzüm ve hububatı sıra le bildiriyorum:

İhtisali: On milyon kilo kuru üzüm, 30 milyon kilo yaş üzüm, 700 bin kilo fasulye, 500 bin kilo nohut, 4 milyon kilo patates, 3 milyon kilo soğan, 15 milyon kilo buğday, 12 milyon kilo arpa, 25 milyon kıllo çavdar, 5 milyon kilo mahlût, 2 milyon kilo yulaf, 3 milyon kilo burçak.

Ihracat: İhtisarlar İdaresi tarafından 3 milyon kilo, hanç tüccarlar tarafından 2 milyon kilo, perakende olarak dahilde 1 milyon kilo kuru üzüm.

Ayrıca 1 milyon 500 bin kilo patates, 2 milyon kilo soğan, 200 bin kilo kuskaka, 20 bin kilo yapağı, 30 bin kilo tiftik.

İhtisali: On milyon kilo kuru üzüm, 30 milyon kilo yaş üzüm, 700 bin kilo fasulye, 500 bin kilo nohut, 4 milyon kilo patates, 3 milyon kilo soğan, 15 milyon kilo buğday, 12 milyon kilo arpa, 25 milyon kıllo çavdar, 5 milyon kilo mahlût, 2 milyon kilo yulaf, 3 milyon kilo burçak.

İhracat: İhtisarlar İdaresi tarafından 3 milyon kilo, hanç tüccarlar tarafından 2 milyon kilo, perakende olarak dahilde 1 milyon kilo kuru üzüm.

Sirkeci cinayetinin faili Cumhuriyet vapurunda yakalandı

Üç gece evvel Sirkeci'de işlenen cinayetin üzerindeki esrar perdesi tamamen kaldırılmıştır.

Tahkikatın verdiği neticeye göre; cinayet şöyle cereyan etmiştir: 9 Ağustos Pazar gecesini, saat 22 de Sirkeci'de Şehinpaşa otelinin ilerisinde ve Gülhane parkı istikametindeki sol kaldırımında Sabriye isminde bir kadınla Osman adında bir garson ve akadaşı Rıdvan buluşarak konuşmağa başlamışlardır. Bu sırada arkalarından Emin ve Kâzım isimlerinde iki şoför gelerek, aynı noktada durmuşlardır.

Şoförler çok sarhoş olduklarından yaşları kendilerine nazaran nisbeten küçük olan iki gence satışmak istemişler ve lâf atmışlardır.

Bu söz atma gençlere dokunmuş, böylece iki taraf arasında şiddetli bir kavga başlamıştır. Sabriye ismindeki kadın da işin büyüyeceğini anlamış ve yatmakta olduğu Mudanya oteline gitmiştir. Kavga gittikçe kanlı bir boğuşma hâline almış, büsbütün asabiyete kapılan Rıdvan ismindeki genç hâmil olduğu becağı çekerek birdenbire şoför Eminin kalbini nefisesine saplamıştır. Emin kanlar içinde yere yuvarlanmış, suçlu Rıdvanla arkadaşı Osman da cinayet mahallinden kaçmışlardır.

Hâdisenin düğümü; bir hafta İstanbulda kalmak üzere Bursa'dan şehrimize gelen Sabriye ismindeki kadının bulunması ve verdiği ifade sayesinde çözülmüştür.

Garson Osman çalıştığı lokantada yakalanmış, katil Rıdvan da dün gece saat 22 de kaçmak üzere bindiği Cumhuriyet vapurunun güvertesinde yakayı ele vermiştir. Suçluların kanlı elbiseleri de elde edilerek tabii için tıbbi adliye gönderilmiştir. Dün adliyeye verilen suçlular yapılan sorgularında hâdiseyi yularda yazdığımız şekilde anlatarak cürümlerini tamamen itiraf etmişlerdir.

Müddet mahkûmiyet ne iki gün de

Asyanın içyüzü

(Baştarafı 3/1 de)

yaşlanmıştır. ve artık ikbali, yıldızı sönmüştür. Öyle ki Hindistanda kendisine zerrece ehemmiyet verilmemektedir. Dünyada bundan daha büyük biryalan olamaz. Gandhi bu gün de Hindistanda yaşayan Hindistanın en başta gelenidir. İnsan Hindistana ayak basıp da, aradan iki saat geçmez, onun kongreyi hükümeti altında tuttuğunu derhal anlar. (Bundan evvelki yazılarımızda eraflıca bahsettiğimiz Hind milli kongresi, Hind istiklâli için çalışan, en kuvvetli milli siyasi teşekküldür).

Bazı genç milliyetçiler, Gandhinin istiklâli karşısında sabırsızlanıyor, hattâ en aşırı perestişkârları bile, onun kararsızlıklarını pek hoş görmüyorlar. İnanışlarınca onun İngilizlerle anlaşmaya, uzlaşmaya yaşıması artık «haddi marufu» aşmaktadır. Fakat Gandhinin büyük Hind kütlesi üzerindeki nüfuzu hâkimiyeti asla sarsılmış değildir. O, sırf sevgi ile tebaasını idare eden nev'i kendisine bağlı bir diktatördür. Ona ibadet edildiği kadar hayran da kalmaktadır. Resmi, milyonlarca kulübenin en kudsî bezeğidir, hasta çocuklara onun resmini sürerek şifa umanlar çoktur. Köylüler, sırf onun bindiği trenin geçişini görmek iştiağıyla kırk kilometre mesafeden yürüyerek gelirler. Yüzünü görmeseler de ne beis var?.. Yarı aç, «dilsiz milyonlar» diye adlandırdığı sessiz küteller için Gandhi mucizeler insanıdır.

Hindistanda, ismi anılır anılmaz, gözleri parlayan, yüzleri aydınlatan ışıldayan nice Hindlilere rastladım.

Gandhi, Hindistanda tek bir kelimesi, küçük pamağını bir havaya kaldırmasıyla, yeni bir milli isyan yaratabilen, beşer ırkının beşte birini teşkil eden 35 milyonluk bir kütleyi sivil taatsizliğe sürükleyebilen yegâne adamdır.

İbrahim Hoyi

nöbetç sullah hâkiminin huzuruna sevk etmiş, hâkim isticablarını yapıktan sonra tevkiplerine karar vermiştir.

«Son Posta»nın spor teftikası: 104

Kara Ahmet

Ahmed hakimiyeti ele alıyor!

Yıldırım, dizler dizlemez; küçüle bir havalanma yaşıyor. Ahmed, kılıçla kılıçladı. Kara Ahmed; kılıçta yeyince hasmının önüne dört eli düştü. Fakat düşer düşmez kedi gibi dört elile kaçıp ayağa kalktı. Yıldırım, hasmının ardından yetişip yakalıyamamıştı. Yıldırım, fevkalâde bir kurtuluş yaptığı halde ve, hattâ hasmını önüne düşürdüğü halde mecalsizlikten muvaffakiyetli hareketini neticelendirememişti. Kara Ahmed, hasmının mecalsizliğinden istifade ederek kurtulup gitmişti. Anlaşıyordu ki Ahmed, hasmını fena halde ezmişti. Lâkin Yıldırımın bu kadar ezilmesine rağmen kurtkapanından kurtulması üstte de hasmını tehlikeli vaziyete düşürmesi pehlivanlığına delâlet ederdi. Ve Yıldırım'da daha ekmek vardı. Öyle kolay kolay ne pes edecekler ve, ne de yenileceklere benzemiyordu.

İsmail ağa olduğu yerde kudu ruuyordu. Heyecandan çatlıyacaktı. Neler olmuyordu ki? Yendi, yenildi safhaları birbirini takip ediyordu. Fakat ne de olsa Kara Ahmed; güreşe hâkimdi. Korkulu demde bir kazaya gelmese idi. Eğer, kapandaki kılıç hareketi tam yerinde olmuş olsaydı; ve; Yıldırım; canlı ve keskin bir kılıç atsa idi, Ahmed muhakkak takla kılarak Yıldırımın önüne yenik düşerdi.

Kara Ahmed, kurtulup ayağa kalkar kalkmaz çarpınarak bir nârâ savurdu:

— Hayda maşallah!

Yıldırım, son bir gayretle ayağa kalkıp çarpındı. O da bir nârâ ile mukabele etti:

— Haydi be!

İki pehlivan tekrar kapıştılar. Fakat bu seferki kapışta Yıldırımın daha ziyade hafiflediği görülmüyordu. Gerek kapanda ve gerek kurtarıta oldukça kendini zorlamış ve, yormuştu.

Kara Ahmed; hasmının daha ziyade ezildiğini hissettiğinden elen ve tıpanlarına gaddarca devam

etmeğe abışladı. Güreşe öldüresle giniyordu. Ve, hasmını zorla yenmeğe çalışıyordu. Yıldırım, Ahmedin elense ve tıpanlarına mukabele etmeğe çalışıyor idise de muvaffakiyetli oluyordu. Ahmed, duzmadan çarpınıp nârâ atıyor ve, hasmına atılıyordu:

— Hayda Yıldırım be!

— Hayda be!

Bu, nârâların son nârâlar olduğu belliydi. Tamamile hakimiyeti ele alan Ahmed; hasmının karşısında bir hind horozu gibi kanad vurup duruyordu. Herkes iman etmişti ki, Yıldırım, artık dayanamazdı. Güreş epeyce uzamıştı. İki buçuk saati bulmuş, üçüncü saate geliyordu. Ahmed de hasmına gire gire yorulmuştu. Onun da eskiden kalmadığı meydanda idi. Fakat Yıldırımın mukayese edilince Ahmed, daha güreşe yeni başlamış gibi addolunurdu. Çünkü Yıldırım, daha fazla kötülemedi. İsmail ağa, Murad ağaya dönerek:

— Ağa, bizim oğlan nasıl oluyenecek bu herifi.. Fakat çok uzadı be!. Ahmed de kesildi.

— Evet, Ahmed de kesildi. Fakat Allah kazadan saklasın.. Cenabet herif çok sakar.. Gördün mü kapanda ne yaptı. Eğer kılıç tam yerini bulmuş olsaydı, vallah Ahmed; mağlûb düşerdi. Sus.. Buralık böyle gitsin.

(Arkası var)

Ziraat bahisleri

(Baştarafı 3/1 de)

gârlı havada atan kimsenin yüzüne ve gözüne gelerek gözü açacağından bunu önlemek için selluloid veya camdan ve yan tarafları kapalı gözlükler kullanılması şayanı tavsiyedir.

Ruhtubet sebebiyle topaç hafif geldiğinden serpilmesi güçleşen kükürtler, evvelâ güneşte kuru tutulmalı ve ondan sonra içerisine yüzde on nisbetinde iyi elenmiş odun küllü veya kireç karıştırılarak istikrarla serpilmelidir.

N. G.

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bu sabahki Haberler

Sovyet tebliği:
"Almanlar daha derinlere nüfuz ettiler," diyor

Tebliğde ilk defa adı geçen bir şehir:
Çerkesk

Londra 12 (A.A.) — Kafkasya da Alman hareketi daha fazla inkisaf etmiş bulunmaktadır. Ruslar Stalingradın garbinde şiddetli bir mukavemet göstermektedirler.

Sovyet gece yarısı tebliğinde Almanların şimali Kafkasyada daha derin noktalara nüfuz ettikleri iftira edilmektedir.

Kotelnikovonun şimali şarkisinde şiddetli çarpışmalar yapılmaktadır. Tebliğde, Sovyetlerin Maykop civarında tedafü bir vaziyette buldukları, Almanların buradaki petrol kuyularını henüz zaptetmemiş oldukları bildirilmektedir.

Donda şiddetli bir habş inkisaf halinde bulunmaktadır. Buradaki harbe yüzlerce motörlü kit'a ve gemi miktarda tank ve hava kuvveti iştirak etmektedir.

Don direği içinde Alman hareketi terakki edememektedir. Almanlar buraya mütemadiyen taze kuvvetler yığmaktadır.

Voronej cephesinde Ruslar vaziyete hakim bulunmaktadır. Burada bir Macar piyade kuvvetinin hücumu ağır zayıf verdirilerek tardefalmıştır.

Londra 12 (A.A.) — Dün gece iki Rus tebliğinde ilk defa yeni bir isim geçmektedir. Bu da Çerkesktir. Haritada Çerkesk adı ile iki şehir mevcuttur. Bir Maykop çevresinde, diğeri ise Kafkasyanın içlerine doğru nüfuz eden bir yolun üzerindedir. Bu ikincisi Almanların 120 Km. cənub şarkisinde ve Grozni yolu üzerindedir. Kafkas dağlarının eteklerinden geçen mühim bir yol bu şehrin civarından doluşarak Karadenize Sokhumi limanına kadar inmektedir.

Tebliğde, adı geçen Çerkeskin hangisi olduğu tasvir edilmemiştir.

Hindistanda kargaşalıklar gitikçe büyüyor

Yeni Dehlide depolara ve belediye dairesine hücum edildi, polis müdürü öldürüldü

Londra 12 (A.A.) — Hindistan'daki kargaşalıklar devam etmektedir. Dün Bombayda polis, tekrar nümayişçilere karşı ateş açmak mecburiyetinde kalmıştır. İğtişaşçılar şehrin merkez istasyonuna da hücum etmişlerdir. Tak vye edilen polis k'aları nümayişçileri dağıtmaya muvaffak olmuşlardır.

Bombayda ışık söndürme saati ilân edilmiştir. Beş kişiden fazla kimsenin bir arada toplanmaları yasak edilmiştir.

Londra 12 (A.A.) — Dün sabah bir takım işçiler, Yeni Dehlide belediye dairesine ve depolara hücum etmişlerdir. İşçiler bu binaları ateşlemek teşebbüsünde bulunmuşlardır. Polis nümayişçiler arasında çarpışmalar olmuş, ambedeler çıkmıştır. Bu esnada Yeni Delhi polis müdürü öldürülmüştür.

Harikten gelen kuvvetlerle tak vye edilen polis iğtişaşçıları dağıtmış ve nizamı yeniden tesis etmiştir.

Dünyanın en büyük elması satışa çıkarıldı

Londra 11 (A.A.) — Fas sultanı Mevlay Hafid'e aid olan ve bir güvencin yumurtası büyüklüğünde bulunan Kamer isimli dünyanın en büyük elması bu hafta Londrada satıldı.

Tasarruf sandıkları nizamnamesi vekiller heyetince kabul edildi

Ankara 11 (Hususi) — Tasarruf sandıkları nizamnamesi Heyet Vekiller tarafından kabul edilmiştir. Nizaname esaslarına göre: Tasarruf sandıklarına aid bütün para ve mallar devlet malları hükmündedir. Bunları çalışanlar, ihtifas edenler, zimmetine geçirenler veya her ne suretle olursa olsun suiistimal edenler hakkında bu bakımdan kanunî takibat yapılacaktır.

Almanlar 13 gemi ve bir muhrib batırdılar

Berlin, 11 (A.A.) — Remi tebliği:

Son 3 gün zarfında Alman denizaltıları Atlantikte yeni ve büyük muvaffakiyetler elde etmişlerdir. İngiltereye giden bir kafil, le, görüş ve hava şartları dolayısıyla hareketlerini ekseriya kesmek zorunda kalan denizaltılarımız tarafından gece gündüz yapılan hücumlar neticesinde ağır kayıplara uğramıştır.

Bir torpido muhribiyle cem'an 41.000 tonlato hacminde 6 gemi batırılmış ve başka 7 gemi de torpillermiştir. Bunların da büyük bir kısmına kaybolmuş nazariyle tahakküftür.

Bundan başka Amerikan sahilli ve batı Afrika açıklarında düşman cem'an 45231 tonlato hacminde 7 gemi kaybetmiştir. Başka 3 gemi ve bir torpido muhribi torpillerle hasara uğramıştır.

Laval Almanyadan dönen Fransız esirlerine hitab etti

Paris 11 (A.A.) — Fransız hükümeti reisi M. Laval, Almanyadan bin Fransız esir kafilisinin gelmesi ve buna mukabil Fransadan Alman yaya bir işçi kafilisinin gitmesi münasebetiyle Compiegne'de bir nutuk söylemiştir.

M. Laval demistir ki: Almanyada daha bir milyon iki yüz bin esir kalmıştır. Fransa, bunları tabii bir sabırsızlıkla bekliyor. Muharebe meydanları genişledi. Şark harbinde bütün Avrupa medeniyeti mevzuubahstir. Almanya, bu muazzam ve zaferli savaşlara, bütün ellerini sokmuştur. Kitle halinde esirlerin serbest bırakılmasının mümkün olduğu devirler gelmiştir. Almanyanın işçisi ihtiyacı vardır. Serbest bırakılan esirleri hâmil ilk tren gelmiş olmasi, Fransız işçileri için benim hitabıma cevap vermiş olduklarını gösteren bir bürhan dır.

Bombay'da dün halka 10 defa ateş edildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

gelen haberlere göre, Hindistandaki son hadiseler şunlardır:

Dadar'da polis tesa tutulmuş ve buna karşılık polis memurları ateş açmışlardır.

Kalkatta istasyon önünde iki büyük ateş yakılmıştır. Gelip geçenlerin kravat ve şapkaları yırtılmış ve yollar ağaç kütükleriyle ve telgraf direkleriyle kapatılmıştır.

Kawnpore'da polis iki yerde nümayiş yapan ve taş atan halka ateş açmıştır. 8 kişi hastaneye kaldırılmıştır.

Benares'e polis talebeyi dağıtmıştır.

Lahore'de kongreciler tevkif edilmiştir.

Kalkatta'da alüminyum fabrikaları işlerini bırakmıştır.

Delhi'de iki mensucat fabrikası işi tatil etmiştir.

Karashi'de polis halka ateş açmış ve Müslümanlar hariç olmak üzere üniversite talebesi dersleri bırakmıştır.

Karşağalıklar ve tevkifler

denler hakkında bu bakımdan kanunî takibat yapılacaktır. Hususi idare veya belediyelere tasarruf sandıkları tesisi vilâyet meclislerinin ve belediye meclislerinin kararı, Dahiliye, Ticaret ve Kâletlerinin teklifleri ve Heyet Vekillerin kararına bağlıdır. Sandıklar yapılacak asgari tevdiat 25 kuruş olarak tesbitlenmiştir.

Macar Başvekili Türk Basın Heyetini kabul etti

Budapeşte 11 (A.A.) — Macar hükümetinin daveti üzerine Macaristan'da misafireten bulunan Türk gazetecilerinden mürekkep heyet bugün başvekil M. Kallay tarafından kabul edilmiştir.

Bu kabul resminin sonra propaganda naziri M. Antal Türk misafirler şerefine bir öğle yemeği vermiştir.

Tebliğlere göre şark cephesi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Hava kuvvetlerimiz, Sovyetlerin sahilde ve Karadeniz limanlarından Tuapse, Novorossisk ve Anapa yaptıkları tahliye ve gemilere tahmil hareketine karşı hücumlarını şiddetlendirmişlerdir. Bu hücumlar esnasında 12700 tonlato tutarında 11 taşıt gemisi batırılmış ve başka 9 gemi de hasara uğratılmıştır.

Kalaç'ın batısında dar bir sahaya sıkıştırılmış olan Sovyet ordusu yok edilmek üzere bulunuyor.

Pike uçaklarından mürekkep tekiller Stalingradın cənub batısında, ki muharebelerde kara kuvvetlerini desteklemişlerdir. Bundan başka bu şehir dolaylarındaki iki hava meydanını büyük çapta bombalarla bombalamışlar ve yerde 20 Sovyet uçağı tahrib etmişlerdir.

Rjev bölgesinde çetin müdafaa muharebesi devam ediyor. Taze ihtiyatları muharebeye sokan düşman şehrin şimalinde de şiddetli hücumlarını tekrarlamıştır. Alman piyadesinin ve zırhlı k'alarının kahramanca müdafası karşısında bu hücumlar bu kesimin her noktasında akim kalmıştır. Hava kuvvetlerimizimiz Sovyet mevzilerine, tank ve k'ita topluluklarına karşı bütün gün bombalarla yaptıkları hücumlar kara k'italarımızın yükünü hissedilir derecede hafifletmiştir.

Moskovanın cənub batısında ve şimal batısındaki mahallerde hava meydanlarına ve cephe hattının gerilerinde düşman muvasala yollarına karşı geceleyin hava hücumları yapılmıştır.

9/10 Ağustos günleri 195 Sovyet uçağı tahrib edilmiştir. Yalnız 14 Alman uçağı kayıbdır.

Sovyet tebliği

Moskova 11 (A.A.) — Gece yarısı nesredilen Sovyet tebliği:

K'italarımız 10 Ağustos günü Kotelnikovo bölgesinin şimal doğusunda Kletsaya bölgesindeki muharebeler devam etmişlerdir.

Tebliğ ek

Moskova 11 (A.A.) — Gece yarısı nesredilen Sovyet tebliğine ek:

Kletsaya bölgesinde Sovyet k'itaları muharebeye devam etmişlerdir. Sovyet harb gemileri Karadenizde iki nakliye gemisi batırmışlardır.

eski kongre hükümeti reisi Srikriana Sinna tevkif edilmiştir.

Karashi'de bütün çarşar kapanmıştır. Bazı mekteplerin ve kolejlerin talebeleri dense gelmişlerdir. Mysore'un bütün milli kongre komiteleri kanunusuz sayılmıştır.

Pcona'da vukua gelen kargaşalıklar neticesinde şimdiye kadar 14 kişi hastaneye kaldırılmıştır.

Nümayişler

Bombay 11 (A.A.) — Kargaşalıklar zuhür etmiş olan bütün bölgelerde geçen sükunetli bir geceden sonra bu sabah yeniden bir takım

Pasifikte son harb durumu

Karaya çıkan Amerikalılar Japonları mevzilerinden çıkardılar

Vaşington, 11 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Birleşik Amerika kuvvetleri Salomon takım adalarında Karaya asker çıkmışlardır. Birçok Japon tayyareleri tahrib edilmiş ve su üstü birlikleri harekete edemeyecek hale getirilmiştir.

Bir Amerikan kruvazörü batmış, iki kruvazöre iki destroyer ve bir nakliye gemisi hasara uğramıştır.

Amerikan tebliği

Melbourne, 11 (A.A.) — Avustralyadaki müttefik kuvvetler umumî karargâhının tebliği:

Şimal batı kesiminde:

Timorda, muvaffakiyetli 3 hava hücumu yapılmıştır. Orta büyüklükte müttefik bomba uçakları adanın cənub sahillerinde düşman ticaret gemilerine şiddetli darbeler indirmişlerdir. Orta büyüklükte bir şuleb 3 tam isabet almış ve alevler içinde yanarken bırakılmıştır. Başka bir şuleb iki isabet almış, ve muhtemel olarak batmıştır.

Japon sözcüsüne göre

Tokyo, 11 (A.A.) — İmparatorluk umumî karargâhındaki donanma sözcüsü M. Hirayda radyoda söylediği bir nutukta İngiliz - Amerikan filosunun Salomon adalarında utradığı bozgunu tebarüz ettirerek bu hadisenin yalnız askeri bakımdan manalı olarak kalmadığına aynı zamanda manevi bakımdan büyük bir mana ifade ettiğini söylemiştir.

Japon sözcüsü, bir felâket halini alan son İngiliz - Amerikan deniz hezimetinden sonra Avustralya minakalı yollarının çok büyük bir tehdit altına girmiş olduğunu da ilâve etmiştir.

Başkumandan'ın neydan muharebesinin yirminci yıldönümü

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Türk Hava Kurumu, Çocuk Esirgeme Kurumu, harb mahûller; Basın Birliği ve diğer milli müesseseler müesseseleri hazır buluncaklar, 28 vilâyetimiz de bir Parti ve Halkveçleri, diğeri vilâyet umumî meclisi adlarına olmak üzere seçilecek kişiler delege ile temsil edileceklerdir.

Bunlardan başka Ankara ve İstanbul yüksek okullarına mensub talebe heyetleriyle gençlik iklipleri adına müzkellef bir k'ita, Afyon, Konya ve İzmir icilleri, Kütahya; Afyon vilâyetleri köy ve kasabalar halkı törene iştirak edeceklerdir.

Halkımızın törene iştiraklerini temin ve kolaylaştırmak maksadıyla Afyon ve İzmirden 30 Ağustos günü ucuz tarifeli trenler tertib edilmiştir.

33 Ağustos günü Dumlupınarda meçhul askerinin mezarı başında büyük bir geçid resmi ile sona erecektir.

Aynı gün yurdum her köşesinde askeri garnizonlarda yapılacak mutad olan merasimden başka Halkveçleriyle odalarında ve bunların bulunmadıkları yerlerde Parti nurağlarında toplantılar yapılacaktır.

Yağlı güreşler

Ankara, 11 (A.A.) — 30 Ağustos Zafer ve Tayyare Bayramı münasebetiyle Ankarada 19 Mayıs stadyumunda Türk Hava Kurumu adına büyük ölçüde yağlı güreşler tertib edilmiştir.

Dil kurultayının ikinci genel toplantısı

Ankara 11 (A.A.) — Türk Dil Kurumu Genel Sekreterliğinden bildirilmiştir:

Dördüncü Türk Dil Kurultayının ikinci genel toplantısı 13 Ağustos 1942 Perşembe günü saat 10 da Dil - Tarih - Coğrafya Fakültesinin konferans salonunda yapılacaktır.

Bu toplantıda bilim komisyonlarının raporları okunarak üzerlerinde konuşulup karara bağlanacaktır.

Vali dün tüccarlarla görüştü

(Baştarafı 1 inci sayfada)

den taziyik eden ihtikârî beraberce ezelim. Sızden yardım istiyoruz... Fakat yumuşak elimizi kabul etmeyenler olursa öbür elimiz demir gibi serttir ve bu elimizle hareket etmeye mecbur oluruz» demıştır.

Oda idare heyetinden Ziya Kiliç söz alarak:

«Hükümet bize azami kolaylıklar göstermiştir. Bunu sükranla karşılız. Fakat şu aradan geçen bir haftalık zaman zarfında biz ci-billiyetimizizi gösterdik ve bu davaya da ihanet etmeğe başladık» demıştır.

Hükümetin serbestlik kararını üzerine piyasanın kara boreaya nazaran yükselmeğe başladığını rakamlara istinad ederek anlatmıştır. Bundan sonra tüccardan Hüseyin Kâzım söz almış ve Ziya Kiliçin peynir meselesinden bahsettiğini söyleyerek:

«Peynirden bahsahundu, peynirler maalesef elimizde değildir; İstanbula gelmemiştir» demıştır.

Ziya Kiliç:

«Peynirler İstanbula gelmemiştir» demıştır.

Ziya Kiliç:

«Peynirler İstanbula gelmemiştir; fakat memleket dahilinde değil midir?» diye sormuş ve «her tarafa elimizi uzatmalıyız» cevabını vermiştir.

Azadan Ahmed Kara şu mütaleada bulunmuştur:

«Mevzuubahş olan şahıslar değil, mallardır; Malların ise sıkı bir kontrola tâbi tutulması lâzımdır.»

Müteakiben Vali ve Belediye Reisi hükümetin tüccarlardan yapılmasını istediği vazifeleri izah etmiş ve:

«Sızden derhal harekete geçmenizi ve muhtekirleri meydana çıkarmanızı istiyorum!» demıştır.

Tüccarlara verilen vazifeler Dünkü toplantıda tüccarlara ve

riken vazifeler şu şekilde hülâsa edilebilir:

1 — İhtikâr zihniyetile ve ticari muamelelerin normal cereyan ve intizamını ve hakiki piyasaları bozarak fiat farkından gayrimesru surette istifade etmek maksadile elden ele zincirleme alışverişleri,

2 — Aynı zihniyet ve maksadla ve bir güne ticari bağlantıya veya herhangi bir ihtiyacı karşılamaya matuf olmaksızın alıverişler de bulananları,

3 — Kabule değer meşru sebebler olmaksızın uhdelerindeki malları talep ve ihtiyacı karşılamaya arzmetmeyip uzun müddet ellerinde tutmaları,

4 — Yalan havadis neşir ve işsasi veya diğeri herhangi şekil ve suretle velev ki; zincirleme ve alıverişler olmaksızın ve elindeki malı tutmaksızın ve fakat normal ve hakiki fiatlardan gayri sun'î fiatlarla alışverişlerde bulunanları,

5 — Hakikatte aralarında bir alışveriş olmadığı halde var imiş gibi gösterenlerle hakiki alışverişlerini gizleyenleri ve hakiki alışverişlerinin, fiat, miktar evsaf ve şartlarını hakikatte olduğundan başka türlü gösterenleri,

Takib, tesbit ederek, belediye makamına arz edilmek üzere Ticaret ve Sanayi Odası umumî kâtibliğine bildirmek.

Toplantıda her zümreye aid tüccarlardan birer kişi çalışma planları hakkında izahat vermiş ve azalar

bazılar komisyonlardaki azasayısını arttırılmasını istemişlerdir. Her komisyon kendi faaliyeti hakkında Ticaret Odasına birer mazbata verecektir. Ticaret Odaları idare heyeti cezaî takibati icab eden hususlarda karar verecek ve keyfiyeti belediye daimî encümenine bildirecektir.

Parti Grupu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

vekil Seyhan me'usu Hilmi Uran'ın reisliğinde toplandı.

Celse ahdiçiktan ve geçen toplantı zabıt hüllâsası okunduktan sonra ruznameye geçilmiştir.

Ruzname, Eskişehir me'usu Emin Sazak tarafından verilip vilâyet ve kaza idare meclislerinde, ki müntahab aza ile şehir ve kasabalarındaki muhtarlıkların ihtiyası talebine dair olan takririn teklifi için daha evvel teşkil edilmiş bulunan Parti komisyonunun grup umumî heyetine hitaben hazırlanmış bulunduğu mazbata vardı.

Bu mazbatada, müntahab idare meclisi azalıklarının ihtiyasına komisyon taraftar görünmemekte ve fakat şehir ve kasabalarda kaldırılması bulunan muhtarlıklardan açık kalan bir vazife boşluğunun mevcudiyetine işaret edilerek halkın ihtiyacı bakımından bu boşluğun herhangi bir teşekkülle doldurulması doğru olacağı ifade edilmektedir.

Kürsiye gelen Dahiliye Vekili Dr. Fikri Tüzer, bazı ihtirazi k'aydılar demeyanile birlikte komisyonun noktası nezarına iştirak ettiğine ve bu babda bir lâyhaya tanzimi vazifesi ile komisyon mazatası Vekâlete tevdi edilecek olursa şehir ve kasabalardaki muhtarlıklardan kalan vazife boşluğunu dolduracak bir lâyhının Meclise taldim edileceğini bildirmiştir.

Grup umumî heyeti, Dahiliye Vekilinin beyanatına tamamen tasvib etmiş ve ruznameye başka madde dlmadığı için toplantıya son verilmiştir.

Stalingrad meydan muharebesi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

rafında Don kıyısına varmak istemektedirler. Taktik bakımdan ehemmiyetli bir şehir birkaç kere elden ele geçmiştir. Almanlar, aynı zamanda; Stalingrad demiryolu üzerinde yeni bir ilerleme kaydetmek için buradaki muharebeye de yeni tank birlikleri ve başka kuvvetler sokmuşlardır.

Almanlar, ağır kayıplar verdiklerinden dolayı; tanklarının rengini değiştirmişlerdir. Kotelnikov'taki Sovyet k'aları, şiddetle mukavemet etmektedirler.

Hindistan karşısında Japonya

(Baştarafı 1 inci sayfada)

manlar Hindi hükümetini altına girmeye istemekte ve müslümanlarla meskün bölgede ayrıca müstakil bir hükümet kurmasını arzu etmektedirler. Müslümanlar birliğinin reisi Junah, Cripps'in ziyareti esnasında müslümanların bu dileğini izah etmiş, biri Hindistan, biri Persistan adile iki müstakil hükümet kurulmasını istemişlerdir.

Hindistandaki kargaşalıklar hakkında büyük ümidler besleyen Japonların bekledikleri neticeyi alamadıklarından dolayı inkisara uğramışlardır. Japonlar, Hindistana karşı herhangi bir hareketin hatta tayin etmeden evvel vaziyetin inkisafını beklemeye tenefüs ediyorlar.

Yeni Delhi, 11 (A.A.) — Brit Hindistanda bazı kargaşalıklar olmuştur. Polis kuvvetleri derhal intizama tekrar tesis etmişlerdir. Bazı kongre seflerinin kargaşalık tohumları ekmek için gizlice anlaşılmış güttükçe daha açık olarak görünmektedir. Bu gizli anlaşmanın akim kaldığını gören umumî vali Hindilere karşı müşfik davranmakta ve hükümet erkânı arasında Hindli şahsiyetlerden fazla birtakım kişi daha alması düşünmektedir. Esasen Hindiler bundan böyle müslümanlara zarar vermemeyi ve hakaret etmemeyi vadedilmektedir.

BU GECE

Harbiye'de BELVÜ

Bahçesinde

NAŞİT

SAFİYE

RAŞİD RIZA

HALİDE PİŞKİN

İSMAIL DÜMBÜLLÜ

ve bütün san'atkarların iştirakile

NAŞİT Müsa-

meresi

BU GECE

Harbiyede BELVÜ bahçesinde

saat 3 e kadar

RADYO

ÇARŞAMBA 12/8/1942

7.30: Saat ayarı, 7.32: Vücutumuzu çalıştırma, 7.40: Ajans haberleri, 7.55: Radyo salon orkestrası, 8.20: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Şarkılar, 12.45: Ajans haberleri, 13/13.30: Şarkı ve türküler 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo dans orkestrası, 18.45: Şarkı ve türküler, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 dakika, 19.55: Fasıl heyeti, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Bir manş öğreniyoruz - Hartmann manş, 21: Ziraaat takvimi, 21.10: Fasıl heyeti programının ikinci kısmı, 21.30: (Av ve speca film), 21.45: Tasvirî oyunlarından gözet programı (P.), 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsa lar.

Yeni neşriyat

KIRACILAR NE ZAMAN VE NASIL TAHLİYE ETTİRİLİR — Mal sahibi ve kiracıları ilgilendiren bu eser, İstanbul hazine toza memuru Cemal Atacan tarafından yazılmıştır, fiyatı 25 kuruştur.

MİLLÎ OYUNLAR Festivali
14.22 Ağustos
Duhuliyeye yoktur. Konuşması - 700 fişlerle piyango gişelerinde festival yapılacak gazinolarda satılmaktadır.

Tramvaylarda bulunan eşya İstanbul elektrik tramvay ve tünel işletmeleri umum müdürlüğünden:

1942 yılının Temmuz ayında Tramvay, Tünel ve Otobüs arabalarında bulunan eşyanın müfredatı listeydir.

Eşya	Adedi
Muhtelif otlar şantalar	24
Muhtelif otlar çamaşırlar	26
Kadın ve erkek kıyafetleri	7
Kadın ve erkek ayakkabıları	9
Kadın ve erkek şemsiyeleri	4
Baston	1
Şapka, kasket ve berece.	6
Baş örtüleri	2
Rop kemerteleri	2
Dolma kalem	3
Gözlük	8
Kadın kol saatleri	1
Tesbih	1
Sefer tasaları	6
Yiyecek maddeleri	2
Hırsavlat	41
Bir mükdar para	—

Tramvay, Otobüs ve Tünel arabalarında bu eşya zayi olanların Gazetada Tünel arkasında Tramvay hareket dairisine müracaatları. «8662»

TİYATROLAR

RAŞİD RIZA TİYATROSU

Halide Pişkin beraber

Harbiyede, Belvü bahçesinin

alaturka kısmında bu gece

«San'atkar Nasid gecesi»

İstanbul deniz komutanlığından
Deniz lisesi ve deniz gedikli okuluna girme şartları

Deniz lisesi:

- 1 — Deniz lisesinin birinci sınıfına girmeğe istekli okurlardan ikmale katanlar alınacaktır.
A — Lise birinci sınıfa ikmale kalanlar deniz lisesi birinci sınıfına.
B — Orta okul son sınıfında ikmale kalanlardan deniz lisesi birinci sınıfına tabii olanlar ikmal imtihanlarını verdikleri takdirde alınmak üzere kayıtlı yapılacaktır.
C — Lise birinci sınıfına yaş haddi 15,18 dir. Altı ay küçük olanlar kabul edilür.

Deniz gedikli okul:

- 2 — Deniz gedikli okulunun her üç sınıfa orta okulda ikmale kalanlar alınacaktır.
A — Bulundukları sınıfların muadili olan gedikli okulu sınıflarında kayıtlı edileceklerdir.
B — Gedikli okuluna giriş yaş haddi birinci sınıfa 12,17, ikinci sınıfa 13,18, üçüncü sınıfa 14,19 yaşlarında olanlar kabul edileceklerdir.
3 — İstanbul ve civarında bulunanlar İstanbul deniz komutanlığına, İstanbul haricinde bulunanlar mensub oldukları askerlik şubelerine müracaatları.
4 — Kayıt müddeti 20 Ağustos 1942 akşamına kadardır. (8603)

Ordu hastabakıcı ve hemşireler okuluna ait bazı izahat ve okula kayıt ve kabul şartları

- 1 — Okulumuz hastabakıcı ve hemşire yetiştirmek üzere Ankarada M. M. V. tarafından 1939 senesinde açılmış olan hastabakıcı ve hemşireler okuluna bu sene de 45 talebe alınacaktır. Okula girmek arzu edenler bulundukları mahallin valiliğine ve kaymakamlığına veya askerlik şubelerine dilekçe ile müracaat edeceklerdir.
- 2 — 3433 sayılı kanun muvabince bu okuldan mezun olacaklar, memur olup teklifiye olacaklardır.
- 3 — Mesun olanlar altı senelik mecburi hizmetlerini ordu hastahanelerinde yapacaklar, ondan sonra arzu ederlerse memleketteki bütün sivil teşekküller kendilerine açık olacaktır.
- 4 — Tahsil müddeti üç sene olup bu müddet içinde okurlara ayda beş lira harç verilecektir. İşe ve ihbarları tamamen okula aid olacaktır.
- 5 — Okuldan mezun olanlar barm kanununa göre 20 lira aslı maaştan başlamak üzere maaş alacaklar, ve bu miktarda gitliğe poğalacaktır. Bu zaman dahi işe, giydirmeye ve barınmaya aid olacaktır.
- 6 — Okul 15 Eylül 1942 de tedrisata başlayacaktır.
- 7 — Okula kayıt ve kabul şartları şunlardır.
A — Türkiye Cumhuriyeti tebaasından olmak, ve Türk ırkından bulunmak.
B — Sıhhati yerinde olmak ve durumu her iklimde vazife görmeğe müsaid bulunmak. «Bunun her hangi bir hastahane sıhhi heyeti raporile tesbit ettirilmek ve evrakla bağlamak lazımdır.»
C — Okurun talebe yaşı 16 dan aşağı ve 22 den yukarı olmayacaktır.
D — Kendisi ana ve babasının iffet ehlinde olmak, «bu vaziyet polisçe tevsih ettirilerek evrakla bağlanacaktır.»
E — En az orta tahsilini bitirmiş olmak. «Elemo imtihanlarında muvafık olmak şarttır.» veya bu derecede tahsil gördüğünü isbat etmek «tasdikname veya bunun tasdikli bir sureti. Muameleli evrakına eklenecektir.»
F — Evli veya nisani bulunmamak, «evvelce evlenip boşananlarla kocası ölmüş olanlar kabul edilür.» Bana ad medeni hali bildirir müsbet evrak keza eklenecektir.
G — Okur sıhhi sebebler dışında okulu kendiliğinden terk ettiği, evlenme suretiler veya diğer izahatlı sebeblerle okuldan çıkarıldığı, altı senelik mecburi hizmetini yapmadığı veya tamamlamadığı veyahud sıhhi sebebler dışında okulu karıldığı takdirde tahakkuk ettirilecek mektep masraflarını tamamen ödeyeceğine ve gösterdiği vesikaların tamamen doğru olduğuna dair noterlikten tasdikli ve keffili bir taahhüdname verecektir.
8 — Yukarıdaki şartları haiz olan okur okula imtihansız olarak kabul edilecektir.
9 — Yukarıdaki maddeler muvabince evrakının muamelesini bitirenlerden vilayet veya kaza merkezlerinde oturanlar bu makamlar veya askerlik şubeleri vasıtasile evraklarını doğrudan doğruya Ankara Ordu Hastabakıcı Hemşireler Okulu Müdürlüğüne göndereceklerdir.
10 — Müracaatların Ağustos 1942 nihayetine kadar sona erdirilmesi lazımdır.
11 — Okurların kabul edildikleri ve mektebe hareket etme tarihleri aynı makamlar tarafından kendilerine bildirilecektir.
12 — Kabul edileceklerin okulun bulunduğu Ankaraya kadar gelmek ve okulda tekrar yapılacak sıhhi muayene neticesi hastalıkları tebyeyün edenlerin memleketine gitmek için masraf edecekleri yol paralarını kendilerine aid olacaktır. «544.7882»

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den

Muhammed bedeli 4525 (Dört bin beş yüz yirmi beş) lira olan muhtelif eb'atta 2500 (iki bin beş yüz) kg. Pirinç çubuk (25. Ağustos. 1942) Salı günü saat 14) on dörtte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksilime usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 339 (üç yüz otuz dokuz) lira 38 (otuz sekiz) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunînin emriyle birlikte vesikale birlikte eksilime günü saatine kadar komisyon müracaatları lazımdır.
Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (8547)

Üniversite A. E. P. Komisyonundan:

Üniversite merkezi ile fakültelerdeki soshalar için alınacak boru ve teferriatı 20/VIII/942 Perşembe günü saat 15 de Rektörlükte açık eksilime ile ihale edilecektir.

İstekliler 1840,90 liranın muvakkat teminatı 139 liralık mabuz ve Ticaret odası vesikası ile gelmeleri. Liste ve şartname rektörlükte görülür. «8336»

Haydarpaşa Gümrük Müdürlüğünden:

İstanbul Ticaret odası 2436 sicil numarasında kayıtlı bulunup 1931 senesinde terki ticaret eden Arif Cemal:

Bozöyük kazasının Ereğköy, Eceköy ve Çocuklar köyleri civarında manya zıt ocağı tesis etmek gayesile muafin ihale ettiğiniz malzemeye aid 1577 sayılı ve 9.11.920 günlü birinci sınıf muafiyet ruhsatnameniz sözü edilen ocağın 3 sene zarfında tesis edilmemiş olması hasebile, Teşvik Sanayi kanununun 33 üncü maddesi muvabince İktisad Vekâletince iptal edilmiş olduğundan itihale olunan bu malzemeye aid 690, 689, 770 ve 670 sayılı beyannamelerle tahakkuk eden 8066 lira 91 kuruş gümrük resmini İlan tarihinden itibaren 30 gün zarfında ödemeyen, aksi takdirde hakımızda 1723 sayılı kanun hükmüne tevrikan tahsil emval yolile icrai takib yapılacağı İkametgâhınız b'li olduğundan tebliğ makamına kaım olmak üzere İlanen tebliğ olunur. (8656)

Belediye Sular İdaresinden:

- 1 — Feneryolunda Mustafa Mazhar sokağında döşenecek boru için takriben 1600 metre mükâb tranşe hafredilecektir.
- 2 — Bu işe aid şartname idaremiz levazım dairesinden alınabilir.
- 3 — Hafriyat işini üzerine almak isteyenlerin 10/Ağustos/1942 Çarşamba günü saat «12» ye kadar bir mektupla fiyatlarını Takvim Siraservilerdeki idare merkezine göndermeleri. «8354»

ADEMİ İKTİDAR VE BELGEVŞEKİĞİNE KARŞI

FORTOBİN

S. v. i. MUAVENET VEKÂLETİNİN RUHSATINI HAİZDİR
HER ECZANEDE BULUNUR POSTA KUTUSU 228
REĞETE İLE SATILIR

MEMUR ALINACAK

Türkiye İş Bankası A. Ş. İstanbul Şubesi'nden:

Bankamızda çalıştırılmak üzere 24.Ağustos.1942 Pazartesi günü yapılacak müsabaka imtihanı ile on memur alınacaktır.

Taliblerin şartları öğrenmek ve kayıt olunmak üzere en geç 20.Ağustos.1942 akşamına kadar Yeni Camide İş Bankası memurun seçiliğine müracaat etmeleri İlan olunur.

Elektrik Sayaçları ayar işinden anlıyan bir
ELEKTRİKÇİ ARANIYOR

Elektrikçilik ve Sayaç ayar ehliyetlerini haiz bir memura ihtiyaç vardır. Ehliyetine göre 140-180 lira arasında aylık ücret verecektir. İsteklilerin bir küt'a fotoğrafları birlikte tahsil derecelerini ve çalıştıkları yerlerden aldıkları vesika suretlerini ve el yazılarıyla dilekçelerini posta kutusu İstanbul 176 ya (K.B.E.) remzile göndermeleri İlan olunur.

Üniversite Rektörlüğünden:

Fen Fakültesinde ispençiyarı bolanik doçentliği açtır. Dİ imtihanları 2.XI.942 Pazartesi günü yapılacaktır. Namzodlerin bu tarihten bir hafta evvel tezlerini vermiş olmaları lazımdır. İsteklilerin sıhhat raporunu, nüfus kâğıdını, örneği İlimi hüviyetini gösterir fiş «fişer tedris işleri kaleminden istenecektir.» ve 5 fotoğrafla 25.X.942 tarihine kadar Rektörlüğe baş vurmaları. (8518)

PEK YAKINDA
MODERN KIZLAR
Yazan: MAHMUD YESARI

İstanbul Belediyesi İlanları

Edirnekapı - Yedikule yolunun Mevlânepapı - Yedikule kısmının 7 se inşaati kapalı zarf usulile eksilimeye konulmuşur. Keşif bedeli 82215 lira 78 kuruş ve ilk teminat 5360 lira 79 kuruştur.

Mükavele, eksilime, bayındırlık işleri genel, hususi ve fenni şartnameleri proje keşif hülâsatile buna müteferri diğer evrak «1» lira «11» kuruş mukabilinde vilâyet Nafia Müdürlüğünden verilecektir.

İhale 24.8.942 Pazartesi günü saat 15 de Belediye Daimi Encümeni odasında yapılacaktır.

Taliblerin ilk teminat, mabuz veya mektupları ihale tarihinden üç gün evvel vilâyet Nafia Müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyet, imza zarf şartname vesaire ve kanunen ibrazı lazım gelen diğer vesikalarile birlikte 2490 numaralı kanunun tarifalı çevresinde hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 de kadar Daimi Encümenine vermeleri lazımdır. «8347»

Haseki, Cerrahpaşa, Beyoğlu ve zührevi hastahıklar hastanelerile Zeynep Kâmil Doğumevi, Edirnekapı sıhhat merkezi ve Üsküdar çocuk bakımvevinin yıllık ihtiyacı için alınacak 23000 kilo beyaz karaman eti ve 2250 kilo siğir eti kapalı zarf usulile eksilimeye konulmuşur. Beyaz karaman etinin beher kilo, siğir muhammed bedeli 140 kuruş ve siğir etinin beher kilosunun muhammed bedeli 105 kuruş olup mecaunun ilk teminatı 2592 lira 19 kuruştur. Şartname zabtı ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 24/8/942 Pazartesi günü saat 15 de daimi encümenide yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat mabuz veya mektupları ve kanunen ibrazı lazım gelen diğer vesikalarile 2490 numaralı kanunun tarifalı çevresinde hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 de kadar daimi encümenine vermeleri lazımdır. «8346»

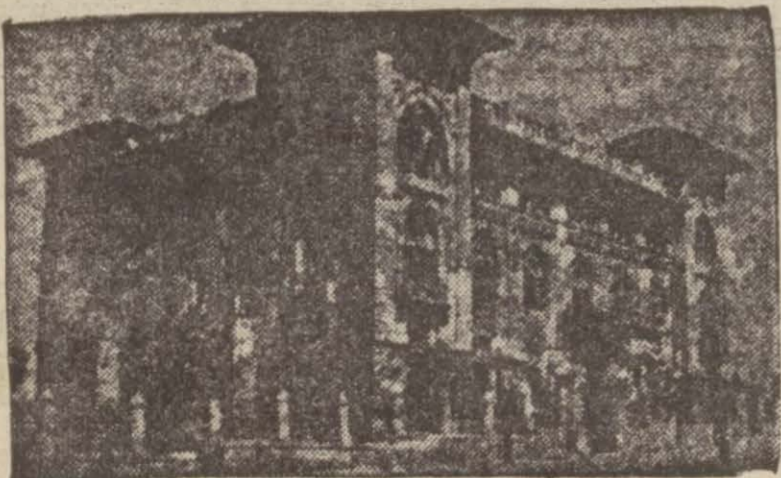
Türkiye Cumhuriyeti
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BIRIKTIKENLERE 28.800 LIRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarlı tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kura ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adod	1.000 Liralık	4.000 Lira
4	500	2.000
4	250	1.000
40	100	4.000
100	50	5.000
120	40	4.800
160	20	3.200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çektiği takdirde % 20 fazlasile verilecektir
Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kânun tarihlerinde çekilecektir.

PARA PARAYI ÇEKER

T. İŞ BANKASI HESABLI KÜÇÜK TASARRUF

T. İŞ BANKASI
K. TASARRUF
HESABLARI
2 İkinci sınıfın
Kesidesine ayrılan
İkramiyeler:

1 adet	1000 liralık
1	500
2	250
14	100
10	50
40	25
60	10

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Ziyad T. Ebüzziya

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL